

Çapa Tıp Fakültesi İdari İşler Müdürü milyonluk hayali alım yaptı ve...

İŞTE SADECE BİR ORNEK! İdari İşler Müdürü alış makbuzlarının sonuna sıfır ekleyerek ahnan petrol miktarını 10 misli fazla gösterdi ve aradaki farkı kumar borcunu ödemek için kullandı. Ambar memurundan kalan makbuzda ise gerçek miktar yazıldı. Ödemeye esas olan makbuzda sonradan ilave edildiği belli olan 0 ve ara ya kasıtlı olarak konan nokta.

Kumar borcunu devlete ödetti

Zafer Başar

Çapa Tıp Fakültesi İdari İşler Müdürü Yılmaz Adalı'nın, kumar borçlarını ödeyebilmek için hayali alımlar yaptığı ve bu yüzden devleti milyonlarca liralık zarara soktuğu saptandı. Bir petrol firması ile anlaşan Adalı, sadece bir yıl içinde 1,2 milyon litrelik hayali fuel-oil alımı gösterdi ve yaklaşık 3,7 milyon lirayı zimmetine geçirdi.

Yıllardan beri Çapa Tıp Fakültesinde İdari İşler Müdürü olarak çalışan Yılmaz Adalı'nın, 1972 yılından bu yana yaptığı çeşitli alımların sürekli yükselmesi görevlilerin dikkatini çekti. Adalı'nın fakülteye Fuel-Oil getiren şirketle anlaşığı özellikle de petrol alımlarında büyük yolsuzluklar yaptığı saptanarak durum savcılığa ve Fakülte Yönetim Kuruluna bildirildi.

Yolsuzluğun ortaya çıkmasından sonra, son 1 yıl içindeki petrol alımlarında 1,2 milyon litrelik azalma olduğu görüldü. Fuel-Oil sıkıntısı yüzünden yeterince alım yapılamayan 1977-78 yılında 3 milyon 41 bin 390 litre Fuel-Oil alınmışken ertesi yıl, istima işlemleri aksamadan yürütüldüğü halde denetimlerle alım miktarı 1 milyon 867 bin litreye düştü.

BU KADAR YOLSUZLUK NASIL YAPILDI
Kumar hastası olan Yılmaz Adalı, son yıllarda kumarda yüzbinlerce lira birden kaybetmeye başladı. Bu borçlarını ödeyemeyen Adalı, gözü dönmüşçesine yolsuzluk yapmaya başladı. Petrol şirketi ile anlaşarak zaman zaman alım satım defterine sonradan ifla-velerle kasadan para çekti. (Devamı sa.7, sü.3'de)

Ankara'da bir Sıkıyönetim Mahkemesi daha kuruluyor

ANKARA (ÖZEL) Ankara Sıkıyönetim Mahkemelerindeki davaların çok olması nedeniyle yeni bir mahkemenin daha kurulacağı bildirildi. Yeni bir mahkemenin kurulmasıyla Ankara'daki Sıkıyönetim Mahkemeleri sayısı 3'e çıkacak.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemelerinin halen görev yaptığı yerin dar olması nedeniyle, 3 mahkemenin Kara Kuvvetleri Askeri Mahkemesinin yerinde görev yapacağı belirtildi. Bu gerçekleşmediği takdirde, ya Ankara Sıkıyönetim Mahkemelerinin ya da Kara Kuvvetleri Askeri Mahkemesinin 4. Kolorduya taşınacağı söyleniyor.

Fakültenin İdari İşler Müdürü sadece bir yıl içinde 1,2 milyon litrelik hayali fuel-oil alımı yaptı

SADECE PETROL ALIMINDAN 3,7 MİLYON LİRA VURDU

Kumar borcunu ödeyebilmek için hileli alım yaparak, devleti milyonlarca lira zarara sokan İdari İşler Müdürü Yılmaz Adalı.

Müdür Adalı, 11 bin litre kapasiteli tankerlerle 17 bin litre petrol alımı yapılmış gibi kayıt gösterdi

Türk Eczacılar Birliği

eczaneleri üç gün

kapatma kararı almıştı

Eczacıların çoğunluğu direnişe katılmadı

Mete Tan:" Eczacıların eylemi fiyasko ile sonuçlandı
ilaç fiyatlarına zam geliyor

HABER MERKEZİ Türk Eczacılar Birliği'nce dün sabah başlatıldığı bildirilen eczaneleri üç gün kapatma eylemine, Eskişehir, Erzurum, Diyarbakır Bölge Eczacı Odaları'na bağlı illerle, Sivas, Urfa, Adıyaman ve Denizli'deki eczacıların katılmayacakları açıklandı.

Daha önce de İstanbul, Ankara, Bursa, Gaziantep, Trabzon ve Isparta Eczacı Odaları, kendilerine bağlı illerde eyleme katılma kararı aldıklarını açıklamışlardı.

Diyarbakır, Mardin, Siirt, Bitlis, Van ve Hakkari'deki 217 eczane adına bir açıklama yapan 11. Bölge Eczacı Odası (Devamı sa.7, sü.8'de)

Petrol-iş Sendikası Mersin'deki yabancı petrol şirketlerinde grev kararı aldı

MERSİN (AA) Petrol-iş Sendikası Mersin'de bulunan yabancı petrol bölüm ve dağıtım şirketlerinde grev kararı aldı.

Petrol-iş Sendikası Mersin Şubesi'nden yapılan açıklamaya göre yabancı petrol şirketleri ile 1 ay önce başlatılan toplu iş sözleşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmıştı. Grev kararı alınan Shell, BP, Mobil Oil, Mobil satış mağazaları ve bölüm tesislerinde grev (Devamı sa.7, sü.8'de)

Grevci işçiler Toplumsal Anlaşmayı tanımayacaklarını ve greve devam edeceklerini söylüyorlar.

Alyanak ve Yerel Yönetim Bakanı aradan çekilince İzmir Belediye işçileri Ecevit' le karşı karşıya kaldı

Alyanak kimden yana?

HUSNU OVACIK İzmir Belediyesinde çalışan 6300 işçi artan hayat pahalılığına yetişmek için istedikleri ücret artışlarını sağlamak üzere greve çıktılar. Grev şimdi toplumsal

İZMİR (ÖZEL) Beşinci gününe giren İzmir Belediyesi ve ESHOT işçilerinin grevinde Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir ve İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak'ın kendilerini yetkisiz ilan ederek (Devamı sa.7, sü.4'de)

Genç kadın telaşla haykırıyordu: "Çok korkuyorum. Ne olur kurtarın beni... Uç kere evimi kurşunladılar. Sabahlara kadar telefonla tehdit ediyorlar, öldürecekler beni!..."

YESİLCAM'DAN ANKARA'YA BİR BATAKLIK TÜCCARI

Baltacı Kemal, aldığı emirlerle etrafa korku salıyordu..

Yakında **Aydınlık** ta

iki AP Senatörü, Apocular konusunu Meclise getirdi

Senato AP Grup Başkanı Ucuza ve Senatör Köker Ecevit ve Güneş hakkında Meclis soruşturması istediler

ANKARA (ÖZEL)

Adalet Partisi Cumhuriyet Senatosu Grup Başkanı Ömer Ucuza ile Ankara Senatörü Yiğit Köker, Apocular adıyla bilinen cinayet şebekesi konusunda kesin ve ciddi tavır almadıkları için Başbakan Bülent Ecevit ve İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş hakkında meclis soruşturması açılmasını istediler.

Ucuza ve Köker verdikleri önergede 30 Temmuz günü Urfa'nın Hilvan İlçesine bağlı Kırbaşı köyünde AP Urfa Milletvekili Celal Bucak'ın Apocular tarafından yaralanması olayı ile ilgili olarak "Tecavüzün temelinde bölgedeki geniş vatandaş kitlesini korkutup sindirmek, yani kurtarılmış bölgeler ihdas etmek suretiyle bölgede kurmayı tasarladıkları komünist devleti bir an önce kurabilmek heves ve gayretidir" dediler.

AP senatörleri daha sonra şöyle devam ettiler: "Kırbaşı köyünde Milletvekili Mehmet Celal Bucak'a yapılan suikaste Apocular örgütünün Hilvan bölgesi lideri (Devamı sa.7, sü.5'te)

Ecevit:" Lockheed belgelerinden haberim yok"

ANKARA (ÖZEL) Başbakan Bülent Ecevit Lockheed belgelerinin kendisine gelmediğini söyledi. Ecevit ODTÜ'deki olaylarla ilgili olarak da "Çok üzülürüm, devletimizde bu gibi davranışlara izin verilmesi söz konusu değildir" dedi. Bakanlar Kurulu toplantısından sonra gazetecilerin sorularını cevaplandıran Ecevit, toplantıda Bakanların yurt gezilerindeki izlenimlerini ele aldıklarını, somut konuları görüşmediklerini söyledi. Başbakan, Ba- (Devamı sa.7, sü.3'de)

ODTÜ gençliği milli bağımsızlığımıza sahip çıkacaktır

Merkez DGB dün yaptığı açıklamada, İstiklal Marşına saygısızlık edenlerini, bir avuç Moskova yunus olduğunu açıklayarak, "ABD emperyalizmine karşı yıllarca mücadele eden ODTÜ gençliği, bugünde sosyal-emperyalistlere boyun eğmeyecektir" dedi.

Merkez DGB:" ODTÜ'de milli bağımsızlığımıza yöneltilen saygısızlığı protesto ediyoruz"

ANKARA (ÖZEL) Önceki gün Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde 1978-1979 öğrenim yılını son döneminin açılışı dolayısıyla yapılan törende, İstiklal Marşı söylenirken bazı öğrencilerin ayağa kalkmaması tepkilere yol açtı. Merkez Devrimci Gençlik Birliği olayı protesto ederek şöyle dedi:

"ODTÜ'de dün avuç sahte solcunun İstiklal Marşı sırasında gençliği oturtmaya çalışması boşunadır. ODTÜ gençliği bir avuç İG'D'li ve Halkın Kurtuluşunun tersine şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da milli bağımsızlığımıza sahip çıkacaktır. Amerikan emperyalizmine karşı on saflarına (Devamı sa.7, sü.1'de)

Sahte TKP içindeki çatışma sürüyor

HABER MERKEZİ Sahte TKP içindeki çatışma devam ediyor. Partinin İngiltere ve Doğu Almanya kanatlarının bölünmesinden ve I. Bilen'in İngiltere kanadına yönelttiği suçlamalardan sonra, İngiltere kanadının yayın organı 'İşçinin Sesi' gazetesi de merkezi hedef alan yayınlar yapmaya başladı. 'İşçinin Sesi' 30 Temmuz günü yayınladığı duyuruya I. Bilen'i kendisi (Devamı sa.7, sü.1'de)

ALAN GALULA'NIN KİTABI CIA'nın anarşi teorisi

Galula'nın kitabı

CIA'nın istihbarat ve terör yöntemi nedir? Amerikan gizli servisi, geri kalmış ülkelerin haber kaynaklarını nasıl sömürür? Şiddet teknolojisi nasıl yaratılır ve nasıl ihraç edilir? Sekizinci sayfamızda yayınlanan "Teşkilat" ve CIA'nın "Anarşi Teorisi" başlıklı diziler bu konuları ele almıştır.

İstihbarat ve terör günümüzde emperyalist ülkelerin bir endüstri ürünü haline geldi. Sovyetler Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nin devlet organları ve eğitim kurumlarında bu konularda ayrıntılı çalışmalar yapıyor. Bu yöntemlerin hegemonyacı stratejilerin emrinde kullanılması için yüzlerce uzman seferber edilmiş durumdadır. Nükleer bombaların gücü dev boyutlara ulaştığı için, günümüz dünyasının silahlanma dengesine dayandığı iddiası sık sık ortaya atılmaktadır. Pek çok aydın, dünyaya siyasetinde silahların oynadığı rolü ge- (Devamı sa.7, sü.6'da)

Aydınlık

Aydınlıkta

SİNA CILADIR

Zurnada peşrev...

Sahte TKP ikiye bölündü ya, Türkiye'deki yandaşları arasında bir telaş, bir telaş... Diyorlar ki:

-TKP'nin bölündüğü haberi Maocuların uydurmasıdır. Maocular MHP üzerinde toplanan dikkatleri dağıtmak için TKP'ye iftira ediyorlar... Bir de "Maocular" yalanlama (!) belgesi: İsmail Bilen'in "TKP'nin Sesi" radyosunda kendi sesinden yayımlanan demecinin tam metni...

Şaşkın ördük kıçtan dalarmış. Sahte TKP'nin bölünmediğini kanıtlamak (!) için yayımlanan demec bu nu hatırlatıyor. İ. Bilen, sözünü demecinde ne diyor? R. Yürükoğlu'na saldırıyor: "İsmimi kalkan olarak kullanıyorlar; bunlar serüvencidir" diyor.

-Peki, Yürükoğlu kim? -Yürükoğlu, "TKP'nin İngiltere kanadının başı. "TKP'nin çeşitli yayınları arasında özel bir yeri olan "İşçinin Sesi" gazetesinin başka yöneticilerinden birisi.

-Yürükoğlu'nun suçu? -Yürükoğlu'nun suçu büyük! "TKP'nin (siz, Rusya'nın anlayın) Türkiye siyasetinin teorisini yapmak... Bir başka deyişle "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" broşürünü kaleme almak...

-Yani Yürükoğlu, "TKP'nin Türkiye siyasetini teorileştirdiği için mi suçlanıyor?

-Öyle... -Peki niye? -Çünkü "TKP'nin Türkiye'ye ilişkin iç-savaş siyaseti tutmadı. -Kendi adamlarını suçlayacaklarına özeleştiri yapınlar?

-Yapamazlar. -O niye? -Çünkü "TKP'nin Türkiye siyaseti değişmiş değil.

-Anlamadım. -Bunda anlaşılacak bir şey yok. "TKP", özellikle son bir yıldır Türkiye'yi gerici bir iç-savaşa sürükley-

meye çalışıyor. Ama, devrimcilerin atik davranması sonucu bu siyaseti geriye tepti, geniş kitlelerden hızla tecrit oldu. "TKP'nin iplerini çeken Brejnevlerin Türkiye lobisi güç durumda kaldı. İ. Bilen'e "geriye bas" dediler: "İşçi ağrından al!... Yani, bir "zamanlama hatası" söz konusu. Zaten "TKP" tipi revizyonist örgütlerden özeleştiri yapılamaz.

-Yürükoğlu bu yüzden mi gözden çıkarılıyor?

-Evet. -Kıvırtımlar? -Zaten onu yapıyorlar ama, kapı gibi "Zayıf Halka" broşürü ne olacak? "Atılım" dergisi ile "TKP" konferansında ileri sürülen iç-savaş siyasetine ilişkin görüşler için kıvırtmak bir dereceye kadar olası. Ama, broşür için bu mümkün değil. Üstelik broşürü ünlü revizyonist W. Pomeroy da bir önsöz yazmış. Yürükoğlu'nun tahillerini övüyor.

-Peki Yürükoğlu ne diyor? -Alta düşmüş bir kere, ne diyecek? O da feryat-figan içinde Bilen'e saldırıyor. İ. Bilen ve ekibini "sağ sapma" cılıkla suçluyor.

-Nerde yapıyor bunu? -"İşçinin Sesi" gazetesinde...

-Bütün bunları "TKP'nin Türkiye lobisi bilmiyor mu? -Biliyor elbette.

-Öyleyse neyi saklamaya çalışıyorlar? -Neyi olacak, etendilerinin kirliliğini çamaşırlarını...

-Anlamadığım bir şey daha var, daha doğrusu garip bulduğum bir şey. -Nedir?

-MHP'ye karşı en etkin mücadeleyi Aydınlık veriyor. Bu gözönünde iken, "TKP'nin Türkiye uzantıları nasıl oluyor da "TKP'nin bölünmesi olayı ile dikkatlerin MHP'den uzaklaştırılması" iddiasını uzaştırırmaya çalışıyorlar?

-Ne demişler? Zurnada peşrev olmaz, ne çıkarsa bahtıma!...

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIKIR

Gala Kaya: "Anam beni bir tarlada dünyaya getirmiş, 66 yaşındayım. Halen ev verilecek umudu ile bekleşiyorum. Devletin bize kredi vermesi gerektir."

CEYHAN ADANA

66 YAŞINDAKİ GALA KAYA HIÇ EV YÜZÜ GÖRMEMİŞ

Yurdumuzun her yerinde süren hayat pahalılığı yüzünden Ceyhan'da ev yaptırabilmek çok güçleşti. İnşaat halinde olan yapıların bir çoğunun yarım kaldığı, bazılarının da çok ağır bir şekilde devam ettiği görülüyor.

Ceyhan'da Çaynak Mahallesi'nin kenarındaki boş tarlada, ev yapamayan vatandaşlar, sade çadırlarda oturuyorlar. Bu insanlar tüm ömürlerini acı ve yoksulluk içinde burularda geçiriyorlar. Ev yapamayan bu yoksul emekçilerden Bilal Dalı sunları anlattı:

"Daha önce müracaatımızı yaptık. Sizlere Mercimek köyünden yer vereceğiz diyerek başlı-rından savdılar. Üç yıl

geçmesine rağmen hâlâ verecekler. Sanki biz bu vatanın insanları değiliz. Vergi, askerlik zamanı gelince bu vatanın evlatları oluyoruz.

Bulgaristan'dan göçmen olarak gelen vatandaşlara ev, tarla verirken aynı durumdaki bu insanlara da uzun vadeli olarak ev yaptırılabilir.

İçlerinden Gala Kaya, tam 66 yaşında. Hiç ev yüzü görmemiş. Sürekli acı ve yoksulluk içinde burularda geçiriyorlar. Ev yapamayan bu yoksul emekçilerden Bilal Dalı sunları anlattı:

"Anam ueni 1306 yılında bir tarlada dünyaya getirmiş, 66 yaşındayım. Halen bize ev verilecek umudu içinde bekleşiyorum. Devletin bize kredi

vermesi gerektir. Vatandaşlık muamelesi uygulamamız lazım. Biz bu memleketin evladi değil miyiz? Benim on tane çocuğum var. Hiç birinin de evi yoktur. Bundan önceleri dilencilik yapı-

yordum. Daha geçen yıl yaşlılık maaşı verilmeye başlandı. Artık dilencilik yapmıyorum. Elime geçenle kit kanaat geçiniyorum.

İzzet Dalyan

Daha önce müracaatımızı yaptık. Üç yıl geçmesine rağmen verecekler.

FİKİR MEYDANI

ENERJİ SORUNUMUZ

Vural Altan

Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Görevlisi

dengesi sorununa eşdeğerdir denilebilir. Dış ödemeler dengesi sorunu ise bir iki veya her üçü birden aynı anda uygulanabilir üç tür yaklaşıma yatkındır. Bunlardan birincisi, Türkiye'nin dış satımını olağanüstü bir çabayla arttırmak yöntemiyle enerji dış alımı için gerekli döviz kaynaklarını kendisinin yaratmasıdır. Uzun süreli sorunumuza temel yanıt oluşturabilecek bu tek seçenek, en yoğun ve sorumlu çabaların odak noktası olmaktır diyor, konumuz dışı olduğu için bu seçeneğin üzerinde daha fazla durmuyor ve fakat yalnızca, Türkiye'nin biraz dış satımını artırarak enerji sorunumuza da kısmen çözüm getirebilecek emek yoğun sulama sistemleri gerektiren tarımsal gücünü dış satım yönünden yadsınamaması gerektiğini vurgulamak istiyoruz. Dış ödemeler dengesi sorununa ikinci bir yaklaşım açığımıza uygun koşullarla sağlanabilecek dış kredi kaynaklarıyla, finansmanı olabilir. Fakat bu seçenek, Türkiye'nin son yıllarda, dünya para piyasalarında borç verilebilirliği yönünden uğramış olduğu yıkım nedeniyle en içten batılı dostlarımızın en acil fakat pek de eli açılmayan yardımlarını bile ülkemize bir yıla varan sürelerde ulaşamadığı bir eyleme, geçerliliğini büyük oranda yitirmiş denilebilir. Öte yandan yüksek fiyatlı bir borçlu olan ülkemizin uygun koşullarda dış kredilerden yararlanabilmesi, ülkemizin yakın gelecekte kurulan bir endüstriyel barış gerektirmektedir.

Fosil kaynaklarımızın bu kısa inceleme bile bu kaynaklarımızı genişletici yönde aramalara hız verilmesi gereğini ortaya koymaktadır sanırım.

Ölkemizin 431 milyar Kwst yıllık hidroelektrik gücününün 1971 fiyatlarına göre 100 milyar Kw'si yıllık kısmi ekonomik olarak değerlendirilebilecek iken bunun 1977'de yalnızca 8,6 milyar Kw'si üretilmiştir. 100 milyar Kw'slik gücüne eşdeğer petrol 2,6 milyar dolar tutarındadır. Ülkemiz SSCB dışı Avrupa'da Norveç'ten sonra ikinci en yüksek hidroelektrik gücüne sahipken üretimde 16. sıradadır. Norveç tüm elektrik üretiminin yüzde 98,9'unu bu kaynağa dayandırırken Türkiye için bu oran yüzde 41,8'dir, yüzde 6,1 taksümü, yüzde 17,5 linyit, yüzde 33,5 akaryakıt yüzde 1,1 diğer yakıttan olmak üzere elektrik üretiminin kalan yüzde 58,2'si termik santrallerde gerçekleştirilmektedir. Birikimli sistemleri için büyük yatırımlar ve uzun gerçekleştirme süreleri gerektiren bu kaynağın, ertesi günün gereksinimine yanıt verebilmek için çarpınan enerji politikalarıyla yeterli düzeyde değerlendirilmesi zaten beklemezdi.

Ölkemizde 2,6 MTET'lik resmi ve 4,2 MTET'lik kaçak kesiminin sağladığı toplam 6,8 MTET'lik odun tüketiminin yüzde 40'ı ısıtmada kullanılırken, bu yüzde, gelişmiş ülkeler için 1 dolayındadır. İyi niyetle, besini köylüye ucuz olarak verilen bu değerli sanayi girdisi aracının elinde gerçek değerini bulmaktadı.

Tarım girdisi olarak çok daha yüksek değere sahip 3,42 MTET'lik hayvansal ve bitkisel artıklar 1977'de toplam enerji üretimimizin yüzde 15'ini tüketimimizin yüzde 7'sini sağlamakta idi.

Yüzde 81'i satılabilir ürün veren 6 milyar tonluk linyit kaynaklarımızın 1992 yılı için ön kestirilen 150 MT düzeyinde istem 150 katı olması sevindiricidir. Ayrıca kaynaklarımız; dağıtım, zor ulaşılabilir, tüketim merkezlerinden uzak, tonu başına atılması gereken örtü tabakasının sert ve yüksek olması ve araç yönünden dışa bağımlılık derecesi bu kaynağa bağlanan ümitleri akıldan düşürmüştür. Öte yandan eleman sıkıntısı ve çevre sorunlarının da ha da güç duruma soktuğu çift yönlü kaynaklarımızın, emek yoğun işletmeler olmaları nedeniyle istenilen düzeyde değerlendirilebilmesi, ülkemizin yakın gelecekte kurulan bir endüstriyel barış gerektirmektedir.

Fosil kaynaklarımızın bu kısa inceleme bile bu kaynaklarımızı genişletici yönde aramalara hız verilmesi gereğini ortaya koymaktadır sanırım.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

1969'un 3,6 MT'lük en yüksek düzeyinde 1977 de 2,7 MT'a düşmüştür. Her varil günlük üretim kapasitesi için gerekli yatırımlar Orta Doğuda 2,50, dünyada ortalama 2 bin 500, ABD'de 6 bin 100 dolar iken ülkemizde 7 bin 100 dolardır. Kamuoyunda, Türkiye'nin aslında zengin petrol kaynaklarına sahip olduğu yolundaki yaygın kanaya zıt olarak istatistik yönden petrol ve diğer yeraltı kaynakları aramalarında en geniş rezervlerin en kolay bulunabilen rezervler olması nedeniyle ilk bulguların yani bilinen petrol kaynaklarımızın en zengin (!) rezervleri oluşturma olasılığının yüksekliğine işaret etmek isteriz. Bu kaynağın tüketimindeki çarpıklığa daha sonra değineceğiz.

Yüzde 81'i satılabilir ürün veren 6 milyar tonluk linyit kaynaklarımızın 1992 yılı için ön kestirilen 150 MT düzeyinde istem 150 katı olması sevindiricidir. Ayrıca kaynaklarımız; dağıtım, zor ulaşılabilir, tüketim merkezlerinden uzak, tonu başına atılması gereken örtü tabakasının sert ve yüksek olması ve araç yönünden dışa bağımlılık derecesi bu kaynağa bağlanan ümitleri akıldan düşürmüştür. Öte yandan eleman sıkıntısı ve çevre sorunlarının da ha da güç duruma soktuğu çift yönlü kaynaklarımızın, emek yoğun işletmeler olmaları nedeniyle istenilen düzeyde değerlendirilebilmesi, ülkemizin yakın gelecekte kurulan bir endüstriyel barış gerektirmektedir.

Fosil kaynaklarımızın bu kısa inceleme bile bu kaynaklarımızı genişletici yönde aramalara hız verilmesi gereğini ortaya koymaktadır sanırım.

Ölkemizin 431 milyar Kwst yıllık hidroelektrik gücününün 1971 fiyatlarına göre 100 milyar Kw'si yıllık kısmi ekonomik olarak değerlendirilebilecek iken bunun 1977'de yalnızca 8,6 milyar Kw'si üretilmiştir. 100 milyar Kw'slik gücüne eşdeğer petrol 2,6 milyar dolar tutarındadır. Ülkemiz SSCB dışı Avrupa'da Norveç'ten sonra ikinci en yüksek hidroelektrik gücüne sahipken üretimde 16. sıradadır. Norveç tüm elektrik üretiminin yüzde 98,9'unu bu kaynağa dayandırırken Türkiye için bu oran yüzde 41,8'dir, yüzde 6,1 taksümü, yüzde 17,5 linyit, yüzde 33,5 akaryakıt yüzde 1,1 diğer yakıttan olmak üzere elektrik üretiminin kalan yüzde 58,2'si termik santrallerde gerçekleştirilmektedir. Birikimli sistemleri için büyük yatırımlar ve uzun gerçekleştirme süreleri gerektiren bu kaynağın, ertesi günün gereksinimine yanıt verebilmek için çarpınan enerji politikalarıyla yeterli düzeyde değerlendirilmesi zaten beklemezdi.

Ölkemizde 2,6 MTET'lik resmi ve 4,2 MTET'lik kaçak kesiminin sağladığı toplam 6,8 MTET'lik odun tüketiminin yüzde 40'ı ısıtmada kullanılırken, bu yüzde, gelişmiş ülkeler için 1 dolayındadır. İyi niyetle, besini köylüye ucuz olarak verilen bu değerli sanayi girdisi aracının elinde gerçek değerini bulmaktadı.

Tarım girdisi olarak çok daha yüksek değere sahip 3,42 MTET'lik hayvansal ve bitkisel artıklar 1977'de toplam enerji üretimimizin yüzde 15'ini tüketimimizin yüzde 7'sini sağlamakta idi.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Yalnız İstanbul'un 530 bin ton yıllık çöpünün 330 milyon Kw'se ya 1977 elektrik enerjisi üretimimizin 1/60'una eşdeğer olduğu ve şimdiki elden çıkarma yöntemi her yönden sağlıksızlığı gözönünde bulundurulursa, çöplerin enerji kaynağı olarak kullanımını bir den fazla sorun, birden çözülmesi demek olur.

Y

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ ORGANI "SOVYET RUSYA" GAZETESİ:

"Batı Avrupa, Sovyet füzelerinin ilk hedefidir"

MOSKOVA (AA) Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi yayıncısı "Sovyet Rusya" gazetesi, "ABD tarafından çıkarılacak bir savaşta, Sovyet füzelerinin ilk hedefinin Batı Avrupa olacağını bildirdi. Gazete ABD'nin Orta Doğu'yu, istediği zaman serbestçe mü-

dahalede bulunabileceği bir bölge olarak gördüğünü öne sürdü ve bunun "topyekün bir savaşın çıkmasına yol açacak en büyük tehlike olduğunu iddia etti. Komünist Partisi Merkez Komitesinin görüşlerini aktaran gazete "Gruise füzeleri de dahil her türlü füzenin üstlendiği Batı Avrupa'nın, Sovyet füzelerinin ilk hedefi olmaktan kurtulamayacağını belirtti.

İRAK DEVLET BAŞKANI SADDAM HUSEYİN:

"Darbe girişimi 5 yıl önceden planlanmıştı ve biz bunu biliyorduk"

SECİMLERDEN SONRA YENİ BASIN YASASI DA TEPKİYLE KARSILANDI

Iran'da yeni basın yasasına tepkiler artıyor

● Iran'ın iki büyük siyasal gücü, yeni basın yasasını "özgür basını" yoketmek diye nitelediler

TAHRAN (AA) Iran'da "Ayendegan" gazetesinin kapatılması ve 13 gazetecinin tutuklanmasına yol açan yeni basın yasasına karşı siyasal partilerin birçoğu tepki gösterdi. Iran'ın ikinci büyük partisi olan ve Şeriat Medarini Başkanlığındaki Müslüman Halk Cumhuriyet Partisi ve Ulusal Demokratik Cephe açıklamalarında bir gazetenin aniden kapatılmasını ileride bütün seslerin susturulması demek olacağını belirttiler. Iran'daki siyasal güçler yeni basın yasasını "özgür basını yoketmek" olarak niteliyorlar.

Hükümet tarafından hazırlanan ve Devrim Konseyi tarafından onaylanan yeni basın yasası, Iran dini liderlerini ve hükümeti eleştiren yazıları yayımlayan gazetelerin hemen kapatılması yetkisini tanıyor.

Bu basın yasasının yürürlüğe girmesiyle birlikte, Tahran İslam Devrim Savcısının emri ile hareket eden Devrim Muhafızları salı günü "Ayendegan" gazetesini basmaları ve gazetenin önde gelen yazarlarını tutuklamışlardı.

Savci, gazeteyi İran'ın eski rejime dönmeye çalıştığı için SAVAK ve İsrail ile yakın temas kurmakla suçladı. Konuyla ilgili bir bildiri yayınlayan Ulusal Demokratik Cephe tüm özgür siyasal parti ve grupları, bu çeşit eylemlere karşı çıkmaya çağırıyor. Bu arada "Ayendegan" gazetesi çalışanları, tutuklanmalarını yasak olmadığını, iş arkadaşlarının bir an önce serbest bırakılmalarını istedikleri. Gazete çalışanları hükümete bir çağrıda bulunarak gazetenin yeniden yayımlanmasına izin verilmemesini istedikler.

Ote yandan Tahran İslam Savcılığı, 8 Ağustos günü bir açıklama yaparak salı günü tutuklanan gazetecilerin "karşı-devrimci" olarak yargılanacaklarını bildirdi. "Ayendegan" gazetesinin 11 yazarının sorguya çekildiğini açıklayan savci-

lik sözcüsü, suçsuz olanların serbest bırakılacağını, suçlu görülenlerin ise mahkeme tarafından yargılanacağını söyledi.

ADALET SİSTEMİ DEĞİŞTİRİLECEK

Iran Adalet Bakanı Ahmet Seyid Cevadi, 8 Ağustos günü resmi "Pars" ajansına bir açıklama yaptı ve Iran Adalet sisteminin, İslam ilkelere uygun hale getirilmesi için köklü değişiklikler geçirileceğini bildirdi.

Bakan Cevadi, bu değişikliklerin, özellikle ceza mahkemeleri usulü kanununda olacağını belirtti ve sivit yargılamalarda, temyiz hakkı olmaksızın tek dereceli mahkemelerin kurulacağını, yasaya uymazlık durumunda temyiz hakkı bulunacağını söyledi.

HOMEYİNİ ÇAĞRIDA BULUNDU

Ote yandan Iran Dini Lideri Ayetullah Homeyini, İranlılara bir çağrıda bulunarak "Iran endüstrilerini felce uğratan grevlere" son verilmesini istedi.

Radyoda bir konuşma yapan Homeyini, Basergan hükümetini zayıflattığı için grevlere son verilmesini istedi ve "Şah rejimi sırasında Allah'ın hoşnut kulan grevler, günümüzde bir Müslüman hükümeti kurulduğu için haram sayılmaktadır." dedi.

MUTAHARİNİN KATİLİ OLDUĞUNU SÖYLEYEN BİR KİŞİ TESLİM OLDU

Bir süre önce öldürülen Iran Devrim Konseyi üyesi Ayetullah Mutaharinin katili olduğunu söyleyen bir şahıs İran'ın Kuzeyindeki Resat kentinde yetkililere teslim oldu. Haberi veren "Pars" ajansı Akbar Besudi adı bu kişinin, soruşturmanın yürütüldüğü Tahran'a gönderildiğini haber verdi.

MEHMET ATABERK NURİ ÇOLAKOĞLU

Kamboçya Gezi Notları

SAVASAN KAMBOÇYA

50 Lira

AYDINLIK YAYINLARI

Genel Dağıtım: TÜR-DA Hamam Sokak, No. 4 Çagağolu - İstanbul

50 Lira

50 Lira

50 Lira

50 Lira

50 Lira

50 Lira

50 Lira

50 Lira

Washington-Kudüs ilişkilerinin "kritik" olmasına rağmen ABD DIŞİŞLERİ BAKANI VANCE: "ABD-İsrail dostluğu devam edecektir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Dışişleri Bakanı Vance ile İsrail'in Washington Büyükelçisi Efraim Evron arasında yapılan görüşme sonunda bir açıklama yapıldı. "İki ülke arasındaki sağlam dostluğun, Washington-Kudüs ilişkilerinin kritik olmasına rağmen devam edeceği" bildirildi.

Büyükelçi Evron'la, Beyaz Saray'da Carter'ın başkanlığında 90 dakikalık görüşme yapan Vance, görüşmenin "Yapıcı ve çok dostca" geçtiğini söyledi. Efraim Evron ise "Tizlikle değerlendirilmesi gereken" bu görüşmenin içeriğini hükümetine iletmediğini bildirmekle yetindi.

ABD-İsrail ilişkilerini değerlendiren Beyaz Saray kaynakları, Birleşmiş Milletlerin 242 sayılı kararının değiştirilerek Filistinlilere kendi kaderini tayin hakkını tanıyan maddeler eklenmesi halinde ABD'nin böyle bir kararı veto edeceği konusunda İsrail'e güvence verildiğini belirttiler.

Bilindiği gibi Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 242 sayılı kararı, İsrail'in 1967 yılında işgal ettiği topraklardan geri çekilmesini öngörmekle birlikte, Filistin sorununu bir mülteci sorunu olarak ele almakta ve Filistinlilerin kendi geleceklerini tayin hakkını tanıyan bir hüküm taşımamaktadır. 242 sayılı karar ayrıca İsrail'in varlığını da kabul etmektedir. 242 sayılı karar FKO tarafından kabul

● FKO yetkilileri, ABD'nin örgütü tanımamasının "an meselesi" olduğunu söylediler

● ABD Kongre üyesi Findley, Carter ile Arafat arasında arabuluculuk yaptığını söyledi

edilmemektedir. ABD ise FKO ile doğrudan ilişkiler kurmak için FKO'nun bu kararı kabul etmesini şart koşmaktadır.

VANCE'IN AÇIKLAMASI

Ote yandan ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, İsrail Savunma Bakanı Moşe Dayan'ın "ABD'nin İsrail politikasının temelinde petrol çıkarlarını yatırdığı" yolundaki açıklamalarını cevaplandır-
detti. Vance, ABD'nin İsrail'e karşı uyguladığı politikada hiç bir değişiklik olmadığını ve bu politikanın BM'nin 242 ve 338 sayılı kararlarına dayalı toplan bir barışın sağlanması yolunda yürü-

tüğünü söyledi.

Moşe Dayan "Yedi-oht Aharonot" gazetesine verdiği demeçte ABD'nin FKO'ya karşı tutumunu değiştirmesine karşılık olarak Suudi Arabistan'la uzlaşmak amacıyla olduğunu, böylelikle de kendi petrol çıkarlarını düşündüğünü söylemişti.

ABD VE FKO

Ote yandan Filistin Kurtuluş Örgütünü bazı yetkilileri, örgütün ABD ve mütteliflerince tanınmamasının "an meselesi" olduğunu öne sürdü. ABD'nin böyle bir siyaset değişikliğine gitmesinin, Başkan Carter döneminde bile gerçekleştirilebileceğini söyleyen FKO yetkilileri bu konunun FKO Merkez Konseyi toplantısında ele alınmasının beklendiğini belirttiler. FKO Merkez Konseyi, bu hafta sonunda Şam'da toplan-

Carter'in, yönetime geçişinden bu yana FKO ve Filistin konusunda çelişkili bir siyaset izlemesi yüzünden Filistin çevreleri ABD Başkanına "zik-zak Carter" adını takmışlardı.

CARTER'İN ARABULUCUSU

Bir açıklama yapan ABD Kongre üyesi Findley ise Başkan Carter ile FKO Lideri Arafat arasında "kendine göre" bir arabuluculuk yaptığını söyledi.

Lübnan'da yayınlanan "En Nahar" gazetesine bir demeç veren Findley, taraflar arasında karşılıklı olarak mesajlar taşıdığını belirtti. Bu demeç ilgili olarak gazetecilerin sorularını cevaplayan Findley, ABD yetkililerinin FKO ile doğrudan ilişki kurmaya henüz hazır olmadığını söyledi. Findley, ABD-FKO resmi ilişkilerinin kurulması yönünde umut verici gelişmeler olduğunu sözlerine ekledi.

İNGİLTERE'NİN LÜBNAN BÜYÜKELÇİSİ ARA FAT GÖRÜŞMESİ

İngiltere'nin Lübnan Büyükelçisine göre Filistin devleti 1980 yılından sonra kurulacak.

Malta'da yayınlanan Akdeniz'den Haberler gazetesinde çıkan bir habere göre, geçen hafta sonu Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat ile İngiltere'nin Lübnan Büyükelçisi Benjamin Strachan Beyrut'ta bir görüşme yaptılar.

Görüşme sonunda yapılan açıklamada yeni İngiliz hükümetinin Filistin Kurtuluş Örgütü'nü tanıma vurgulandı. İngiliz Büyükelçisi, görüşme sonunda yaptığı açıklamada Filistin devletinin 1980 yılında ABD Başkanlık seçimlerinden sonra kurulabileceğini belirtti. Büyükelçi devamla kendisinin İsrail'in Güney Lübnan'a yaptığı saldırılara karşı olduğunu ve Filistin devletinin kurulması yolundaki bütün girişimlerini desteklediğini söyledi. Büyükelçi, gazetecilerin bu konudaki sorularını "yorum yok" şeklinde cevapladı.

Arafat ile görüşme sırasında İngiliz Büyükelçisine, "Olayların gösterdiği göre ABD Orta Doğu konusunda İngiliz hükümetinin tavsiyelerine uyuyor. Neden hükümetinizin ABD'ye FKO'yu tanımasını ve bu ayın başlarında Avusturya Başbakanı Bruno Kreisky ve Batı Almanya eski Başbakanı Willy Brand ile kurduğum diyalog gibi bir açık diyalogun kurulmasını tavsiye etmiyor" dedi. Yaser Arafat, Amerika'nın verdiği sözleri güvenmediğini İsrail'e kabul etmeyeceklerini de söyledi.

Arafat ile görüşme sırasında İngiliz Büyükelçisine, "Olayların gösterdiği göre ABD Orta Doğu konusunda İngiliz hükümetinin tavsiyelerine uyuyor. Neden hükümetinizin ABD'ye FKO'yu tanımasını ve bu ayın başlarında Avusturya Başbakanı Bruno Kreisky ve Batı Almanya eski Başbakanı Willy Brand ile kurduğum diyalog gibi bir açık diyalogun kurulmasını tavsiye etmiyor" dedi. Yaser Arafat, Amerika'nın verdiği sözleri güvenmediğini İsrail'e kabul etmeyeceklerini de söyledi.

"Kısa bir süre önce Yugoslavya, Bulgaristan ve Romanya liderleri ile buluşan ve Balkanlar'da istikrar ve birliği savunan Karamanlis, Türkiye Yugoslavya'nın Sovyet müdahalesine uğramayacağını emin olmak istiyor."

KARAMANLIS'IN RUSYA GEZİSİ ÖNCESİNDE

Moskova, Atina'yı taviz vermeye zorluyor

● Sovyetler Birliği, Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunlardan yararlanıyor

MİHAİL VASILYADIS ATINA DAN BİLDİRİYOR

Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis'in Sovyetler Birliği'ne yapacağı gezi öncesi gelişmeler Atina basınında önemli bir yer tutuyor. Gazeteler, Moskova yönetiminin ön görüşmelerde bazı şartları kabul ettirmeye çalıştığını dikkat çekiyorlar. Basına sızan haberlere göre Sovyetler Birliği esas olarak üç nokta üzerinde duruyor.

1. Sovyet savaş gemilerine Kala yakınlarındaki Porto Lagosta liman kolaylıkları sağlanması;
2. Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadından çekilme kalmayıp, siyasi kanadından da çekilmesi;
3. Yunanistan'daki NATO ve ABD askeri üslerinin faaliyetlerinin durdurulması.

Basına sızan haberlerden anlaşılıyor ki, Sovyetler Birliği, NATO'nun askeri kanadından bünyesini çekilme konusuna büyük bir önem veriyor. NATO'nun siyasi kanadından çekilme konusu üzerinde ise daha az duruyorlar. Türkiye'nin tutumunu da Sovyetler'e bu konuda çok verdiğini belirtiyorlar. Atina'daki siyasi gözlemciler Ankara'nın izlediği sert tutumun Sovyetler'in ekmeğine yağ sürdüğünü dikkat çekiyorlar.

Sovyet yöneticileri Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunlardan yararlanarak Atina'ya çeşitli vaatlerle yaklaşıyorlar. Bu vaatlerin başında Yunanistan'ın Kuzey sınırında deminat vermek, Kıbrıs konusunda Birleşmiş Milletler kararlarının uygulanması için yardım ve destek vaatmek Ege denizinde şimdiki statünün devamını garanti etmek gibi önemli konular yanında geniş kapsamlı bir ekonomik işbirliği önerisi de yer alıyor. Moskova yöneticileri, bu vaatlere ek olarak Yunanistan'ın AET ile ilişkileri konusunda da ihmal etmiyorlar. Ve Yunanistan'ın AET'ye tam üyelik için güçleştirilebilecek öneri ve davranışlardan kaçınacaklarını söz veriyorlar.

Kremlin'in kopartmayı umduğu tavizler karşılığında vermeye vadettiği önemli bir taviz de doğrudan doğruya Yunanistan'ın politikası ile ilgili. Onlar, "Yunanistan Komünist Partisi" talimat vererek, Karamanlis hükümetine karşı oluşan "demokratik sol partiler cephesinden" ayrışmasını sağladılar. Moskova yöneticileri bu yolla Karamanlis hükümetine

Yunanistan Başbakanı Karamanlis

karşı bir tehdit kozu daha elde ettiklerini düşünüyorlar.

"Yunanistan Komünist Partisi" Genel Sekreteri Piorakis'e son Bulgaristan ve Rusya gezileri sırasında bu konudaki gerekli talimatlar verilmişti

"TAVŞANA KAÇ, TAZIYA TUT"

Sovyetler Birliği'nin Yunanistan'a karşı izlediği bu tehdit ve şantaj politikası, Türk-Yunan ilişkilerindeki gergin noktalarından önemli ölçüde yararlanıyor. Ancak Onlar bu politikamın Türkiye ile olan ilişkilere zarar vermesine de büyük önem veriyorlar. Bu yüzden Sovyet yöneticileri çok kaypak ve belirsiz bir çizgi izliyorlar. "Tavşana kaç taziya tut" benzeri bir tutum takınıyorlar.

BALKAN BİRLİĞİ KONUSU

Başbakan Karamanlis ise Rusya gezisi öncesinde Balkan Birliği konusunu üzerinde tizlikle görüyor. Paris'te yayınlanan "Le Point" dergisinde çıkan bir yazıda, Karamanlis'in Moskova yöneticileri ile yapacağı görüşmelerde bu konuya da ağırlık vermek istediğini bildiriyor. Karamanlis'in üzerinde durduğu asıl konu "Tito'dan sonra Yugoslavya'ya karşı herhangi bir müdahalede bulunmama" konusunda garanti verilmesi.

Le Point dergisi, Karamanlis'in Rusya gezisinin altında esas olarak bu konunun aranması gerektiğini savunuyor ve şöyle yazıyor:

"Kısa bir süre önce Yugoslavya, Bulgaristan ve Romanya liderleri ile buluşan ve Balkanlar'da istikrar ve birliği savunan Karamanlis, Türkiye Yugoslavya'nın Sovyet müdahalesine uğramayacağını emin olmak istiyor."

Rodezya sorunu

İngiliz Uluslar Topluluğu Konferansı geçtiğimiz hafta Zambiya'nın başkenti Lusaka'da son derece gergin bir ortamda açıldı. Konferans gündeminin en tartışmalı konusu Rodezya sorunu. Afrika ülkeleriyle İngiltere arasında mücadele, daha Konferans açılmadan başlamıştı. Konferans oldukça sert geçeceği hatta belli bir uzlaşmaya varılmazsa Commonwealth içinde bölünmeler bile olabileceği anlaşıyor.

Afrika ülkeleri, İngiliz Başbakanının Rodezya'daki Muzorewa hükümetine karşı aldığı tavırdan hiç memnun değillerdi. Thatcher'ın geçen ay Avusturya'ya ziyareti sırasında yaptığı açıklamalar, kuşkuyla daha da artmıştı. Thatcher'ın, kasım ayında Rodezya'ya uygulanacak yaptırımların yenilenmeyeceğini ve İngiltere'nin Muzorewa hükümetini tanıyabileceğini im. etmesi, Afrika ülkelerini iyice öfkelenmişti. Afrika'nın Rodezya'da iktidarı siyah çoğunluğa devri ve Muzorewa hükümetinin tanınması konusunda kararlı olduğu görülmüştü.

Nijerya'nın Konferans arifesinde İngiliz petrol şirketlerinin hisselerini millileştirmesi Bayan Thatcher için ağır bir darbe oldu. Gerçi İngiltere Başbakanı ve Dışişleri Bakanı Nijerya'yı hedef alan, öteki ülkelere de gözdağı teşkil eden tehditkar demeçler verdiler. Ama devran dönmüştü artık. İngiltere'nin karşısında valilerle yönettiği eski sömürgeci yoktu. Bir zamanlar üstünde güneş batmayan İngiltere imparatorluğunun güneşi çoktan batmıştı. Zambiya Devlet Başkanı Kaunda, Thatcher'ı karşılamak için havaalanına dahi gitmemişti. Nijerya da eğer Afrika ülkelerini iradesine karşı çıkmaya devam ederse İngiltere hükümetinin ne gibi sonuçlarla karşılaşacağını ortaya koymuştu.

İşte Konferans böyle bir ortamda açıldı. Afrika ülkelerinin kararlı tavrı karşısında Thatcher, 24 saat içinde tutum değiştirdi. Rodezya'da uluslararası kamuoyunun ve Commonwealth'in kabul edeceği gerçek bir siyah çoğunluk iktidarından yana olduğunu söyledi. Anayasanın beyazların iktidarı tamamen ellerinde tutmasına yol açan maddelerinin değişmesi gerektiğini kabul ederek usta bir politikacı olduğunu gösterdi.

Konferansta Rodezya sorununun barışçı çözümünü öngören altı madde saptandı. Buna göre İngiltere, azınlık beyazları da gözetken yeni anayasa taslağını hazırlayacak. Daha sonra Yurtsever Cephe de dahil olmak üzere bütün tarafların katılacağı uluslararası bir konferans toplanacak. Yalnız konferansın toplanabilmesi için anayasa taslağının bütün taraflarca onaylanması gerekiyor. Ardından İngiltere'nin yönetiminde Commonwealth'in gözetiminde serbest seçimler yapılacak.

Konferans bu tasarıyı oybirliğiyle onayladı. Konferansa katılan bazı ülkeler bu tasarrufla hayata geçirilmesini Rodezya sorununun barışçı yoldan çözümünü için son şans olarak nitelediler.

Görüldüğü gibi Konferans, Rodezya sorununun çözülmesi yolunda olumlu adımlar attı. Thatcher, hükümetini gerilettili. Ne var ki durum henüz çözüme ulaşmaktan uzaktır. Birincisi kabul edilen maddelere, geçici dönem nasıl örgütleneceği, yönetileceği ile ordunun konumu ele alınmıyor.

Yurtsever Cephe başından beri bu noktaların üstünde duruyor. ZANU Başkanı Mugabe, beyazların elindeki ordu ve polis dağıtılmadıkça görüşmelerde katılmayacaklarını açıkladı. Muzorewa'nın çekilmesini ve tek kişiyle tek oy hakkı tanımaması istedi. ZAPU'nun Başkanı Nkomo da bir süre öncesine kadar gerilla mücahadesinden vazgeçmeyeceklerini açıklamıştı.

Muzorewa'dan henüz ses seda çıkmadı. Yalnız üç kişi İngiltere'nin Dışişleri Bakanı Thatcher'ı kınadı. Muzorewa'nın bütün tarafların katılacağı konferansa ses çıkarmaması bile, anayasa değişiklikleriyle, yeniden seçim yapılmasını kabul etmesi pek mümkün değil.

Konferansta kabul edilen plan, bugün İngiliz Parlamentosunda görüşülecek. Kabul edilmiş halinde İngiltere anayasayı hazırlamaya başlayacak. Thatcher hükümetinin bundan kısa bir süre önce Muzorewa'yı tanımayla hazırladığı ve İngiltere'nin Rodezya'da sömürgecilik döneminden kalma pek çok çıkarının bulduğuna göz önüne alınırsa, İngiliz Parlamentosunda nasıl bir sonuç çıkacağı henüz açıklık kazanmış değildir.

Yalnız Afrika'da artık ırkçılık ve sömürgecilik zamanını doldurmuş. Ian Smith'in tezgahladığı Muzorewa yönetimi kendini kimseye kabul ettiremedi. Rodezya sorunu da Afrika ülkelerinin istediği yönde mutlaka çözülecektir. İngiltere'nin fazla bir manevra alanı yoktur.

İtalyan Komünist Partisi organı UNITA'nın

yöneticisi Çin'i ziyaret etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ Pekin Gazeteciler Birliği'nin resmi davetlisi olarak, İtalyan Komünist Partisinin yayıncısı "UNITA"nın baş yönet-

men yardımcısı Claudia Petruccioli ve haftalık "Rinascita" dergisinin dış haberler yönetmeni Massimo Chiara Çin'i ziyaret ettiler ve bir çok kentli gezdiler

Janata lideri Ram, Hindistan'ın yeni hükümetini desteklemeyecek

YENİ DELHİ, (AA) Hindistan Parlamentosunda muhalefetin en büyük partisi JANATA'nın lideri Jagjivan Ram yaptığı açıklamada, bu ay sonunda güven oylaması yapılması beklenen ve Başbakan Şaran Sing'in kurduğu yeni Hindistan hükümetine güven oyu veremeyeceğini açıkladı.

Düzenlediği basın toplantısında Ram, telefonlarının dinlendiğini ve polislerin evinin etrafında sürekli kendisini kontrol ettiğini açıkladı.

ABD nükleer deneme yaptı

WASHINGTON (AA) ABD, Nevada nükleer bölgesinde 20 ile 150 kilo/ton gücünde yeni bir yeraltı nükleer denemesi yaptı.

Haberleri veren Enerji Bakanlığı sözcüsü, bu yıl içinde, son yapılan birlikte ABD'nin nükleer denemelerinin sayısının 9'a çıktığını açıkladı.

işçi sendika

25 milyon emekçi "ya sabır" çekiyor!

Çalışma Bakanlığınca hazırlanan 4 yasa tasarısı Meclislerde bekliyor

● 275 sayılı yasaya getirilen değişiklik tasarısıyla yetki tespitinde referandum ilkesi benimseniyor

● İş Kanununun 13 ve 17' inci maddesinde yapılması düşünülen değişikliklerin işçi ve işveren çevrelerinde yoğun tartışmalara yol açması bekleniyor

● Meclislere sevk edilen diğer yasa tasarıları tarım işçileri ve işsizlik sigortası ile ilgili

İŞÇİ SERVİSİ
Çalışma Bakanlığınca hazırlanan ve 25 milyon emekçiyi ilgilendiren 4 yasa tasarısının Meclislerden geçerek yasalaşmasının beklendiği bildiriliyor.

Bilindiği gibi bu yasa tasarıları, İş Kanun-kapsamının genişletilmesi, 275 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi, işsizlik sigortası ve tarım işçilerinin sosyal güvenceye kavuşturulması gibi konuları içeriyordu.

İŞ KANUNUNUN KAPSAMININ GENİŞLETİLMESİ

1475 sayılı yasa tasarısı değişikliği gerekçesinde 4 milyon 18 bin çalışandan ancak 1 mil-

yon 80 bin 471 kişinin İş Kanununa kapsama alınabilirdi ve kapsamın genişletilmesinin zorunlu olduğu belirtiliyor. Bu nedenle söz konusu yasanın 5. maddesinde yer alan istisnaların büyük ölçüde kaldırılarak başta tarım ve orman işçileri olmak üzere çalışanların büyük çoğunluğunun asgari çalışma koşullarına ve haklarına sahip edilecekleri kaydediliyor.

Öte yandan, İş Kanununda yapılmış öngörülen diğer önemli değişiklikler iş kanununun 13 ve 17. maddesindeki değişiklikler ile ilgili.

13 ve 17. maddeye getirilen değişikliklerle, iş akdinin tazminatlı feshi

zorlaştırılır ve tazminatlı feshi için bazı şartlar getirilirken, oluşturulan kıdem tazminatı fonu ile işverenlerin işçi çıkarması daha kolay hale getiriliyor.

İş Kanununun bu maddelerinde düşünülen değişikliğin sendikal çevrelerde ve işçiler arasında yoğun tartışmalara yol açması bekleniyor.

GREV-LOKAVT' YASASINDA DEĞİŞİKLİK

275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi ile Grev ve Lokavt Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bazı maddeler eklenmesine ilişkin yasa tasarısıyla bir işyerinde ancak tek sözleşme yapılabileceği esas getiriliyor ve işkolu toplu sözleşmesi türü yürürlükten kaldırılıyor.

Tasarıda ayrıca toplu sözleşmeden, o işyerinde hangi sendikaya üye olunması için işçilerin kararını geri alması üzerine yeniden başlandı.

Bilindiği gibi Dural Otel İşçileri, 22 Haziran'da işverenin sözleşme görüşmelerinden kasıtlı olarak kaçması ve 3 işçinin işten atılması üzerine greve gitmişti. Ancak mahkeme, 27 Temmuz'da grevi durdurdu.

İŞSİZLİK SİGORTASI YASA TASARISI İŞSİZLİK SİGORTASI YASA TASARISI

DEMAS işçileri sendika değiştirdi

SAMSUN
Fatsa'da kurulu bulunan "DEMAS" Su Ürünleri Fabrikasında çalışan 73 işçinin Tek Gıda-İş Sendikasında istifa ederek DİSK'e bağlı Türkiye Gıda-İş Sendikasına girdikleri bildiriliyor.

DİSK'e bağlı Türkiye Gıda-İş Sendikası Karadeniz Bölge temsilciliği, DEMAS işçilerinin ikamiyelerini ve sosyal haklarını alamamaları yüzünden Tek Gıda-İş'ten ayrılarak sendikalarına geçtiklerini öne sürerken, Tek Gıda-İş yetkilileri de DEMAS işçilerinin istifası yolunda şimdiki kadimlerini herhangi bir yazı gelmediğini bildirdiler.

Tek Gıda-İş yöneticileri ayrıca, DEMAS'ta iki yıllık bir sözleşmelerinin bulunduğu, iki yıl boyunca yetkili sendika olarak görev yapacakları da açıkladılar.

tasarısı ile de iş bağıtına dayalı olarak bir işyerinde 12 ay çalışıp işsizlik sigortası primi ödeyen işçilerin kendi kusuru olmaksızın işsiz kalmaları durumunda işsizlik sigortası Fonundan 8 ay süreyle yararlanmaları öngörüldü.

TARIM İŞÇİLERİ YASA TASARISI

13 milyon tarım ve orman işçisini ilgilendiren yasa tasarısıyla mevsimlik

süreklili ve sürekli işçilerin tanımı yapılıyor. Bu tasarıların gerekçesinde, tarım ve orman işçilerinin çalışma yaşamında varolan haklardan tümüyle yararlanılmadığı söyleniyor.

Tasarıyla normal çalışma süresi bazı işlerde 2400 saati geçmemek koşuluyla haftada 60 saat olarak belirleniyor. Bazı işlerde ise haftada 40 saat aşmamak koşuluyla

günlük çalışmanın uzatılabileceği kabul ediliyor.

Ayrıca kadın ve çocuk işçilerle ilgili bir takım kayıtlamalar getirilerek bunlara gece çalışması yaptırılmayacakları belirtiliyor.

Diğer yandan tasarıda tarım kesiminde aşgari ücretin saptanmasını gerçekleştirecek komisyonun ilgili kuruluş temsilcileriyle desteklenmesi öngörüldü.

Mahkeme grevi durdurma kararını geri aldı

Eskişehir Dural Otel grevi yeniden başladı

● Ülevis Sendikasının İzmir spor alanı ve salonlarında uygulayacağı grev ertelendi

ESKİŞEHİR (İHA)
DİSK'e bağlı ÜLEVIS Sendikasının Dural Otelde uyguladığı grev, mahkemenin durdurma kararını geri alması üzerine yeniden başladı.

Bilindiği gibi Dural Otel İşçileri, 22 Haziran'da işverenin sözleşme görüşmelerinden kasıtlı olarak kaçması ve 3 işçinin işten atılması üzerine greve gitmişti. Ancak mahkeme, 27 Temmuz'da grevi durdurdu.

Öte yandan yine ÜLEVIS Sendikası Ege Bölge Şubesinin İzmir Spor Alanı ve Salonlarında uygulayacağı grev, Vali Nec-

İzmir-Gazemir Sezak Halıda Tekstil yetki aldı

İZMİR (İHA)
Gazemir'de kurulu Sezak Halı Fabrikasında toplu sözleşme yapmaya yetkili sendikayı belirlemek amacıyla yapılan irade beyanını DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası kazandı.

Sezak Halı Fabrikasında, Türk-İş'e bağlı TEKSİF Sendikası DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası yetki için irade beyanına başvurmuştu. İzmir Bölge Çalışma Müdürlüğü 310 işçinin çalıştığı fabrikada yetkili sendikayı belirlemek için işçilerin irade beyanında bulunmalarına karar verdi.

245 işçinin katıldığı irade beyanında 185 işçi Tekstil Sendikasına, 60 işçi de TEKSİF Sendikasına oy verdi.

Öte yandan aynı işverene ait Buca'da kurulu Sezak Halı Fabrikasında da yine her iki sendika arasında yetkili sendikayı belirlemek üzere irade beyanına başvurulacağı bildirildi.

Mersin Soda'da MHP'ilerin elebaşısı Saruhan görevden alındı

MERSİN (ÖZEL)
Mersin Soda Fabrikasında MHP'ilerin başını çeken Metin Saruhan'ın görevden alınması işçiler arasında sevinç yaratmıştı. Saruhan'ın görevden alınmasının işçiler arasında sevinç yarattığı belirtiliyor. Ayrıca Mersin Soda Fabrikasında işçilerin mücadelesi sonucu başkalarının hafiflemeye başladığı ve MHP'ilerin eskisi kadar faaliyet gösteremediği de gelen haberler arasında. Sözleşmenin imzalanmasından sonra işbaşı yapan ve şimdiki kadar iş verilmeyen eski işçilere iş verilmeye başlandı, işyerinde istifaların durduğu MHP'ilerin fabrikada ellerinde bulunan bazı imkanları kaybettikleri, örneğin fabrikayı yatakhane olarak kullanmalarının öngörüldü de bildiriliyor.

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI KAYITLI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 4. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

İŞİN ADI	Keşif Bedeli	Geçici Teminat	Son Mür. Tarihi	İHALE TARİHİ
1- Aşağıda durumları yazılı işler aynı ayın 2490 sayılı kanuna göre 527 sayılı kanun gereğince 1979-1982 yılına sarı olmak üzere eksiltmeye konulmuştur.				
2- Eksiltme aşığıda gün ve ya-ılı saatlerde Kütahya Yapı İşleri Bölge Müdürlüğü Eksiltme Komisyonunda yapılacak tir.				
3- Eksiltme, şartname ve diğer evrakları adı geçen Müdürlükte görülebilir.				
4- Eksiltmeye girebilmek için isteklerin:				
a) 1979 yılına ait Ticaret veya Sanayi Odası oelgesini,				
b) Başvuruda dilekçeleri ile birlikte verecekleri, eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan yapı aracıları, teknik personel bildirisini, sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisini ve banka referans mektuplarını Bayındırlık Bakanlığında almış oldukları (B) grubu keşif bedeli kadar işi eksiltmesinde girebileceklerini gösteren mütahhithik karnesini ve dilekçe verilmiş tarihte elinde bulunan işleri açıklayan taahhüt bildirisini vermek suretiyle Yapı İşleri 4. Bölge Md. lüğünden alacakları) yeterlik belgesi teklif mektuplarıyla birlikte zarfa koymaları gerekmektedir.				
5- İstekliler teklif mektuplarını ihale günü 1. iş için saat 10.00 diğer iş için 15.00'e kadar İhale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.				
6- Eksiltmeye girme belgesi alınması için son müracaat tarihi aşağıda gösterilen günlerin mesai saati sonuna kadardır. Teğrafla yapılacak başvurular ve postadaki gecikmeler kabul edilmez.				
Keyfiyet İlan olunur.				
1-Uşak-Endüstri Meslek Lisesi Öğr. Bina Tevs. (1000 gr.lık)	30.600.000,-	981.000,-	3.9.1979	5.9.1979 Saat: 11.00
2- Eskişehir-Toplum Polis Sitesi - Emniyet Ad. (Toplum Polis Sitesi)	81.950.000,-	2.458.500,-	3.9.1979	5.9.1979 Saat: 16.00

(Basın: 19073-807)

(Basın: 18308-810)

Viranşehir AP'li eski belediye başkanı ve oğlu öldürüldü

ÜGD Tekirdağ Şube Başkanı tutuklandı

● Dernek üyesi 5 komando aranyor

● ÜGD Şubesinde yapılan aramada, zaman zaman üyelere verilerek suç işletildiği

saptanan silah ve çok sayıda mermi bulundu

HABER MERKEZİ

Tekirdağ'da çeşitli silahlı saldırı olaylarına karışan ÜGD Şube Başkanı, aynı derneğin iki üyesi dün çıkarıldıkları Sıkıyönetim Mahkemesinde tutuklandılar. Tekirdağ Barosu Avukatlarından M. Emin Eren'i öldürmekten şüpheli kişi hakkında da gıyabi tutuklama kararı verildi. Bu kişilerden beşinin aranmasına başlandı.

Önceki gün ÜGD Tekirdağ Şubesi yöneticileri ve üyelerinden sekiz kişi, çeşitli silahlı eylemlere girişmekten polise gözaltına alınarak Adliyeye verilmişler, ÜGD Şubesi de kapatılmıştı.

Yakalanan sanıklardan dernek başkanı Feridun İlk, Alaattin Olgun ve Metin Akay ilk sorgularından sonra tutuklandılar ayrıca çeşitli suçlardan aranmakta olan ÜGD'li Mehmet Bilman, Bırol Demirtaş, Ekrem Şimşir, Yener Rençber ve Ahmet Duran Kurt adlı komandolar hakkında tutuklama kararı verildi. Bu arada İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına gözaltında bulundurulmuş Adem Seyrek adlı komandanın da Tekirdağ'daki eylemleri nedeniyle tutuklanması kararlaştırıldı.

Polis ÜGD Tekirdağ Şubesi Gençlik Derneğinde yaptığı aramada derneğe ait olduğu ve zaman zaman üyelere verilerek suç işletildiği saptanan 7,65mm çapında yeri yapı, Fransız onlu su diye bilinen silah, bir sarjör, 5 adet 7,65mm çapında Geco marka mermi bulundu.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin haklarında yokluğa tutuklama kararı verilen 5 kişiyi yakalamak için çalışmalarını sürdürdükleri bildirildi.

Fotoğrafta, yakalanan ÜGD Tekirdağ Şube Başkanı Feridun İlk, Nihat Selçuk Ali Erden, Recep Fıtlı (ayakla) Alaattin Olgun, Hüseyin Gönül, Hulusi Sokulgan ve Metin Akay görülmektedir. Sanıklardan Feridun İlk, Alaattin Olgun ve Metin Akay tutuklandı. (Fotoğraf: Anadolu Ajansı)

FİTİLİ YANAR HALDEKİ PAKETİ BOŞ ARSAYA ATIP EV HALKINI KURTARDI

Said Bey Mahallesinde evinin balkonuna atılan fitili yanar haldeki paket yanarak boş arsaya atan genç, ev halkını öldürdü.

Emniyet Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, Hasan Atmaca, önceki akşam saat 20.30 sralarında silah sesleri duyup evinin balkonuna çıkınca balkonda fitili yanmakta olan bir paket gördü. Hasan Atmaca bunun üzerine oğluna çağırarak balkonuna çıktığı. Fitili yanmakta olan paketin evinin balkonuna düşmesiyle çıkan yangın, evin balkonuna atılan paket yanarak boş arsaya atan genç, ev halkını öldürdü.

Emniyet Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, Hasan Atmaca, önceki akşam saat 20.30 sralarında silah sesleri duyup evinin balkonuna çıkınca balkonda fitili yanmakta olan bir paket gördü. Hasan Atmaca bunun üzerine oğluna çağırarak balkonuna çıktığı. Fitili yanmakta olan paketin evinin balkonuna düşmesiyle çıkan yangın, evin balkonuna atılan paket yanarak boş arsaya atan genç, ev halkını öldürdü.

Emniyet Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, Hasan Atmaca, önceki akşam saat 20.30 sralarında silah sesleri duyup evinin balkonuna çıkınca balkonda fitili yanmakta olan bir paket gördü. Hasan Atmaca bunun üzerine oğluna çağırarak balkonuna çıktığı. Fitili yanmakta olan paketin evinin balkonuna düşmesiyle çıkan yangın, evin balkonuna atılan paket yanarak boş arsaya atan genç, ev halkını öldürdü.

TARSUSTA BİR KATİL ZANLI YAKALANDI

Tarsus'ta dokuz gün önce Mürsel Yalman adlı sağ eğilimli bakkal sokakta yarım ateşine tutarak öldürdüğü ve beraberinde bulunan Osman Özdemir adlı kişiyi yaraladığı iddiasıyla aranan Necmi Çelik adlı genç önceki gece yakalandı.

Edinilen bilgiye göre, polisler Necmi Çelik'in dün gece saat 20.00 sralarında Fevzi Çakmak Mahallesinde bir eve girildiği haber alarak, binayı sardı. Necmi Çelik polislerle ateş

MHP BURHANİYE İLÇE YÖNETİCİSİ ÖLDÜ

Balıkesir'de 5 Ağustos Pazar günü iki kişinin açtığı ateş sonucu ağır yaralanan MHP Burhanıye İlçe 2. Başkanı Sıtkı Akduran tedavi edildiği Burhanıye Devlet Hastanesinde öldü.

Sıtkı Akduran, İGD üyesi silahlı iki kişinin saldırısı sonucu başkasılarına rastlayan kurşunla yaralanan ve üç kez üst üste ameliyat edilmişti.

VİRANŞEHİR AP'Lİ ESKİ BELEDİYE BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

Viranşehir'in AP'li eski Belediye Başkanı Suphi Öztop dün yazihanesinde iki kişi tarafından otomatik silahlarla tarandı. Olayda Suphi Öztop ve oğlu öldü bir arkadaşı da ağır yaralandı.

Eski Belediye Başkanı Suphi Öztop, belediye binası karşısındaki yazihanesinde Mutlak Keten adlı arkadaşı ve oğlu Nezir Öztop ile oturdugu sırada 34 TS 663 plakalı beyaz renkli bir otomobil ile gelen iki kişi tarafından otomatik tabancalarla tarandı.

Olayda Viranşehir eski Belediye Başkanı Adalet Partili Suphi Öztop ve oğlu Nezir Öztop öldü. Yanında misafir olarak bulunan Mutlak Keten adlı arkadaşı da ağır yaralandı. Yaralı hastanede tedavi altına alındı.

Viranşehir Cumhuriyet Savcısı olayda kullanılan otomobilin çalınmış olduğunu ve Viranşehir çıkışında boş bir arazide terk edilmiş olarak bulunduğunu bildirdi. Savcı, olayla ilgili olarak da kimlikleri açıklanmayan 4 kişinin gözaltına alındığını söyledi.

Eski Belediye Başkanının öldürülmesi üzerine Viranşehir'de geniş güvenlik önlemleri alındı.

KELKİT TE BİR GENÇ SİLAHLA YARALANDI

Gümüşhane'nin Kelkit İlçesinde Muammer Görülü adlı bir genç silahla saldırıya uğrayarak ağır şekilde yaralandı.

22 yaşında olan Görülü'nün vurulmasından sonra, olay yerine giden Emniyet komisliğinde görevli polis memuru Müslim Özdemir'de saldırıya uğrayarak tartahtlandı.

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre polis memuru Süleyman Coşkun ve Nuri Şahin adlı iki kişi gözaltına alındı. Olayla ilgili incelemeler sürüyor.

İSTANBUL (ÖZEL)
Vakıflar Genel Müdürlüğünde kapatılma kararı alınan Fatih'teki Vakıf Erkek Yurdu dün saat 17.30'dan sonra jandarma ve polis denetiminde boşaltılmaya başlandı.

Yurdu kapatılma kararı hiç bir süre tamnamadan önceki gün öğrencilere bildirildi. Ancak öğrenciler kalacak yerleri olmadıklarını söyleyerek bir günlük mehil istedikler. Mehilin süresi dün saat 17.00'de bitti. Bu saatten sonra yurda kalan öğrenciler eşyalarını yanlarına alarak,

Yurt öğrencileri, gazetecilere kalacak hiç bir yerlerinin olmadığını, sınıflara çok kısa bir süre kalma şartlarını maksatlı olduğunu açıkladılar.

Öte yandan hakkında açılan yolsuzluk soruşturması nedeniyle Başkanın olduğu Vakıf Gureba Hastanesinden alınan Mahir Özman da yurt boşaltılırken oradaydı. Özman, olayı Vakıflar Genel Müdürlüğüne karşı koz olarak kullanmak için öğrencilerin masraflarını ve otel paralarını karşılayacağını iddia etti.

İlgili ilçeşinde dün karşı görüşlü iki grup arasında meydana gelen olayda, dört kişi çeşitli yerlerinden yaralandı. Taş ve sopalı saldırı sonucu yaralananların Satılmış Özseri ile sağ görüşlü Mustafa Eroğlu, Hüseyin Yılmaz ve Cafer Karakaya adlı kişiler olduğu bildirildi.

Öte yandan İlgin İlçesine bağlı Yukarıcığıl kasabasında, Jandarma ekiplerince önceki gece yapılan aramalarda, 4 tabanca ile 19 adet mermi ele geçirildi. Olayla ilgili olarak dört kişi yakalanarak gözaltına alındı.

YÜKLEMİŞLER MITİLİ MUSTAFA'YI SIRTLARINA

"Bir aile, beş çocuk. Birini alsan diğeri kalır... Koştuk bi eve sığındık."

• "Hasar paralarımızı, kalanını da vermediler. Açıkça bizi açlığa, ölüme terk etmek istiyorlar"

Katliamdan sonra yaraları sarılmayan Maraşlı dert küpü olmuş

"Sonra evlere gene birer nomara vurmuşlar. Gene ne nomarası ise yazmışlar"

"Gidemek. Kim gidecek? Kimse gidemir. Herkes daaldı. Kölere gittiler. Bi kısmı İzmir'e gitti, bi kısmı Adana'ya gitti. Heel hazır evine dönene yok. Daaldı herkes. Daha dorusu can güvenli yok. Onun için geden yok heelhazır. Orası bizim için tehlike şindi. Eğer devlet tarafından bi şey yapılacak olupta, bi guvat olupta otursak otururuz. Yunsu başka sanmıyom."

"Yani devletten bi güvence...?"
"Ha...hah, devletten bi güvence, başka bi mümkünü yok. Yani can güvenli yok. Perişan olduk. Bak eşte ne duruma düştük. Ev orda biz karşıda bakıyoz. Eğer güze bu vaziyet olursa galanı da gedip ben yıkacam. Başka bi tarafa bende çekip gidecem... Aha emeklerimiz hep boşa gitti. Zazar ziyandan 47 bin lira aldık. Zaten işe gidemiyok. İşsiz güçsüz jayanır mı? On nüfus sekiz aydır dayanır mı? Yedik, içtik işte, kalmadı. İşsiz güçsüz dayanır mı? Evleri tamir edemedik, onu da harcadık. Yok işte neyle tamir edecem...?"

Sedat Sümbül

Kahramanmaraş'ın Afşin İlçesinin Kaşanlı, Örenli köylerinden seneler önce 'mitili Mustafa'yı' sırtlayarak gelmişler buraya. Maraş bizim canımız demişler, dert ortağımız demişler, mekân edinmişler. Yıllarca el kapılarında sürünüp, birer göz'lük ev yapmışlar başlarını sokacak.

Sonra Maraş'ta zelzele olmuş. Bir anda yeri göğü saran insan kalabalığı yığılımsı Maraş'a. Erzurum'dan, Erzincan'dan Elazığ'dan Sivas'tan silahlı militanlar getirilmiş. Maraş'da soy kurumu yapılmış. Yıllarca dışından turnagından biriktirilerek yapılan birer göz'lük evler yıkılmış içindükilerin başına. Her şey harebeye dönderilmiş. İctikleri su ayrı gitmeyen komşular düşman edilmiş. "Bir Akéviyi öldüren beş sefer hacca gitmiş sayılır" deyip, eline silah, balta, dahra verip, sürmüşler komşunun üstüne. Gençcecik delikanlı kızlarını, oğullarını cam fidanı gibi yere yığılmışlar. Daha çok hacca gitmek gerektiğini düşünenler, körpeçik yavruları, anaları babaları gözlerinin yaşına bakmaksızın baltayla doğramışlar.

Sergentepe mahallesinde oturup da sağ kalanlar, yeniden yüklemişler 'mitili Mustafa'yı' sırtlarına. Sözü köylerinde almışlar. Köye gidince sanki evleri mi var? Tarlası bahçesi olanlar mı var? Öyle olunca da halleri perişan tabii. Adana'dan kalkıp oralara gidelim dedik. Dertlerini bir bir dünüyelim, dertleri nedir dedik? Ne isterler...?"

"GIDEMERİK"

Olayların cereyan ettiği Yürükselimdeyiz. Başka mahallelerden katliamdan sağ kalan yurttaşların bir kısmı buraya yerleşmiş. Burada insanlar daha kalabalıkca. Ama hepsi

de işsiz. Kahveler tıklım tıklım insan dolu. İş olmazsa ne yapar bunlar, nereye gidebilirler? Kendi elleriyle yaptıkları evler bomboş kalmış.

"Gidemerik" diyor yaşlıca biri. "Kim gidecek. Kimse gidemir. Herkes daaldı. Kölere gittiler. Bi kısmı İzmir'e gitti, bi kısmı Adana'ya gitti. Heel hazır evine dönen yok. Daaldı herkes. Yani getmedi. Daha dorusu can güvenli yok. Onun için geden yok heelhazır. Şimdi orda bir kaç konşu olsa ben gidecem. Gonşu olmadan ben nere gidecem? Ben sona ora gedip neyim var? İşte bi kuru ev, içinde oturulur heral bi müddet."

— Evin durumu nasıl ki?
— Evin durumu harap... kırık dökük...
— Bize o evleri satacağınızı söylediler, doğru mu?
— Şimdi herkes satacak ta, bir beşe bakmayıp, alan yok tehditten... Bi kısmı demiş ki, "Hükümet bunların parasını verdi; Şimdi onların hakkı kalmadı demişler. Bunlar hükümetin malı oldu artık demişler. Bunu da eşittik... Sonda gene evlere birer nomara vurmuşlar. Gene ne nomarası ise yazmışlar."

— Kim yazmış...?
— Kim yazacak, önce kim yazdı? Gene onar yazdı zaar... Kimin evlerin duvarını yıkıyorlar. Kimin penceresini sökiyorlar. Kimin evini deliyorlar. İçinde bişey varsa götürecekmiş... Şimdi anamadım, iş kemsiniz, elinizde bişey var mı?

"DEVLETLEN Bİ GÜVENCE"

— Biz gazete de yayımlayacağız. Diyeceğiz ki, bu vatandaşlarımız evlerine gidemiyor, can güvenliği istiyor, iş istiyorlar diyeceğiz.

TIKP Gazipaşa ve Menemen İlçe Örgütleri Kuruldu

ANKARA (ÖZEL) Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin Gazipaşa (Antalya) ve Menemen (İzmir) İlçe örgütlerinin kurulduğu bildirildi. TIKP'nin yeni kurulan ilçe örgütlerinin yönetim kurulları şöyle:

Gazipaşa İlçe Örgütü Yönetim Kurulu: Mehmet Gülcen (Başkan, köylü), Sadı Çağlayan (esnaf), Hüseyin Dündar (köylü), Abdurrahman Bıçak (köylü), Hasan Demirok (köylü).

Menemen İlçe Örgütü Yönetim Kurulu: Bahattin Erbey (Başkan), Şanbaz Karayürek (işçi), Necip Ince (işçi), Cevahir Özkan (işçi), Kasım Yılbaş (işçi)

KAYIP— Askerlik Teçil Belgesi ve lise son sınıf Teşekkürnamemi kaybettim. Hükümsüzdür. YAŞAR ESENDEMİR

KAYIP— Sebekemi, pasomu kaybettim. Hükümsüzdür. Mesut Akır

Kurtuluş Savaşında Atatürk'ün kaldığı ev kütüphane yapılıyor

KAYSERİ (ÖZEL) Kurtuluş Savaşı döneminde Atatürk'ün Sivas heyeti temsilcisi olarak diğer üyelerle birlikte İhtiyat Zabitan Teavün Cemiyeti tarafından konuk edildiği Raşit Paşa Konağı, Kültür Bakanlığınca 1,5 milyon liraya kamulaştırılıp, Restorasyona başlanılan bina Eylül ayında Atatürk Kütüphanesi olarak hizmete açılacak. Atatürk Kütüphanesinde, Atatürk'ün devrimlerinin, belgelerinin ve eserlerinin sergileneceği bildirildi.

Antik şehir üzerinde bulunan Çeşme'nin İldırı Köyü başka yere nakledilecek

İZMİR (AA) Çeşme'nin İldırı köyü 'antik şehir' üzerinde bulunduğu için başka bir yere taşınacak. Kültür Bakanlığı bir yanlışlığın olması için Belediyeye gönderdiği yazıda hazırlanacak yeni yerleşim planının Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Okuluna gönderilmesini istedi. Yetkililer Bakanlık talimatı gereğince istenen çalışmaların yapıldığını, bu nedenle İldırı köyünde inşaat izinlerinin kaldırıldığını söylediler.

Niğdeli mahkumlar briket ve buz üretimine başladılar

AKSARAY (THA) Niğde'nin Aksaray Cezaevindeki hükümlüler terzilik ve halıcılıktan sonra cezaevinde açılan briket ve buz atölyesinde de çalışmaya başladılar. Cezaevi Savcısı Mehmet Unaldı ve cezaevi müdürü Ali İhsan Kuyumcu, "cezaevini dört duvar arasında da bir yer olmakta çıkartma çalışmalarını sürdürüyoruz. Hâlen 280 hükümlünün bulunduğu cezaevinde açtığımız işyerlerinde hükümlüler hayatla hazırlıyor, hem de devlet gelirlerine katkıda bulunuyoruz" dediler.

AKSARAY (THA) Niğde'nin Aksaray Cezaevindeki hükümlüler terzilik ve halıcılıktan sonra cezaevinde açılan briket ve buz atölyesinde de çalışmaya başladılar. Cezaevi Savcısı Mehmet Unaldı ve cezaevi müdürü Ali İhsan Kuyumcu, "cezaevini dört duvar arasında da bir yer olmakta çıkartma çalışmalarını sürdürüyoruz. Hâlen 280 hükümlünün bulunduğu cezaevinde açtığımız işyerlerinde hükümlüler hayatla hazırlıyor, hem de devlet gelirlerine katkıda bulunuyoruz" dediler.

Kıbrıs Rum Hükümeti görüşmelerin sürdürülmesinden yana

• Rum Temsilciler Meclisi Başkanı barış ve birlik çağrısında bulundu

YORUM

Kıbrıs sorunu uluslararası alana mı kayıyor? Erdoğan Özbalkıç

Denktas - Kipriyanu arasında 19 Mayıs 1979 günü imzalanan anlaşma toplumlara görüşmelerin başlamasına yol açmıştı. Haziran ayı içinde başlayan toplumlara görüşmeler çok kısa bir süre sonra kesintiye uğradı. Bugün Kıbrıs sorunu yeniden uluslararası alana kaymış bulunuyor.

Geçtiğimiz günlerde İngiliz Uluslar Topluluğuna (Commonwealth) üye ülkelerin geçtiğimiz hafta Zambiya'nın başkenti Lusaka'da yapılan toplantısında Kıbrıs Rum toplumu lideri Kipriyanu, Kıbrıs sorunu yeniden gündeme getirdi. Topluluğun zirve sonrası yayınladığı bildiri Kıbrıs sorununa geniş yer verilmektedir. Söz konusu bildiri 19 Mayıs anlaşması temelinde görüşmelerin başlamasına ve Kıbrıs sorunuyla ilgili BM kararlarının uygulanması gerektiğini vurguluyor.

Bugün Rum tarafı 19 Mayıs anlaşması temelinde toplumlara görüşmelerin başlamasına ve bunu sağlamak için uluslararası kuruluşların Türkiye'ye ve Kıbrıs'taki Denktas yönetimine baskı yapılması gerektiğini inanmaktadır.

Su noktayı belirtmek gerekir: Türkiye ve Denktas yönetimi Kıbrıs sorununun uluslararası alana kaymasını istemediklerini belirttikleri rağmen, izledikleri siyasetle Rum yetkililerini uluslararası alanda mücadeleye sürüklemektedirler. Denktas yönetimi uzun süredir Kıbrıs'ta bağımsız bir devletin ilanı hayali içerisindedir. Çerek Denktas, gerekse Ulusal Birlik Partisinin geçitli seviyedeki yetkilileri bunu sık sık dile getirmişlerdir. Denktas yönetimi bağımsız devlet planının gerekliliği konusunda düzenli bir propaganda yapmaktadır.

Son olarak TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Zeyyat Mandallı'nın Kıbrıs'ta bağımsız bir devletin ilanını gerektirdiği yolundaki sözleriyle Denktas yönetiminin, barışı istemeyen, bağımsız Türk devleti ilanını hedefleyen siyaseti Rum yönetimi çevrelerinde halkı bir kuşku yaratmıştır. Rum yönetimi ise bu durumda kurtulmanın yolunu, sorunu uluslararası alana aktarmada bulunmuştur.

Azımda Kıbrıs sorununun uluslararası alana kaymasını haynağı Kıbrıs'ta barış için gerekli cesur adımları atmayan Türkiye ve Kıbrıs'taki Denktas yönetimidir. Bu ise en fazla Sovyetler Birliği'nin bölgeye burununu sokmasına yarayacaktır. Bildirdiği gibi Rusya yıllardan beri Kıbrıs sorununun uluslararasılaştırılması için çaba harcamaktadır.

Kıbrıs'taki fetihçi ve soven siyaset Sovyetler Birliği'nin bölgede güçlenmesi için elverişli koşullar yaratmaktadır. Kıbrıs sorununun çözülmesinde bugün yapılması gereken, iki toplumun eşitliğini esas alan toplumlara görüşmelerin vakti geçirmeden başlatılmasıdır. Kıbrıs sorununun uluslararası alana kaymasını önleyecek olan da budur.

Kıbrıs'ta bağımsız bir Türk devletinin ilan edileceği yolundaki haberler endişeyle karşılandı

LEFKOŞE (ÖZEL)

Kıbrıs Rum Hükümeti sözcüsü, Rum Temsilciler Meclisi Başkanı ve Kipriyanu nun vekili Mihailidis ile Rum Dışişleri Bakanı Patsalidis'in Kıbrıs sorununun son aşaması üzerine hükümetinin görüşlerini Kıbrıs'taki diplomatik temsilciliklere açıkladıklarını belirtti. Hükümet sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre, Mihailidis ve Patsalidis, toplumlara görüşmelerin kesilmesinden, Kıbrıs Rum Hükümetinin duvduğu endişeyle bildirdiler. Ayrıca, ayrı bir Kıbrıs Türk devletinin ilan edileceği yolunda Kıbrıs Türk toplumu liderlerince verilen demeçlerle ilgili olarak Rum toplumuun kaygılarını belirtti.

Ayrıca, ayrı bir Kıbrıs Türk devletinin ilan edileceği yolunda, Kıbrıs Türk toplumu liderlerince verilen demeçlerle ilgili olarak Rum toplumuun kaygılarını belirtti.

Buna karşılık Kıbrıs Türk toplumu yetkilileri son gelişmeler üzerine henüz bir açıklama yapmadılar. Ancak, Kıbrıs sorununun yeniden uluslararası alana kaydığı bugünlerde, Türk tarafının bağımsız bir devlet ilanını hazırlıkları içinde olduğu yolundaki söylentiler yaygınlaşmaktadır.

RUM TEMSİLCİLER MECLİSİ BAŞKANI MIHAİLİDİS'İN KIBRIS TÜRK TOPLUMUNA MEKİUBU

Rum Temsilciler Meclisi Başkanı Alekos Mihailidis, Kıbrıs'ta yayımlanan Halkın İzi gazetesine bir mektup göndererek iki toplumun bir arada barış içinde yaşamlarını nasıl sürdürebilecekleri üzerinde görüşlerini açıkladı. Mihailidis mektubunda, ortak amaç ve geleceğe yönelik bir başlangıç için ayrılık duvarlarının yıkılması çağrısında bulundu ve şunları belirtti:

"Kıbrıs iki ayrı ekonomiyi yaşatamayacak kadar küçük bir adadır. Kıbrıs Türk toplumu da ayrı bir ekonomiyi yaşatamayacak kadar küçük bir toplumdur. Kıbrıs, tek bir ülke ve ekonomik bütünlük içinde olursa olanakları büyüktür. Ancak bölünmüş Kıbrıs'ın hiç bir olanak yoktur. Bu nedenle, bütünlüğün bir ekonomide dengeli ekonomik kalkınmayı nasıl başarabiliriz sorusu, mantığı uygun bir sorudur. Bir toplum fertlerinin öteki toplum fertlerini tahakküm altına alma kuskularıyla, halkı, ülkeyi, devleti ve ekonomiyi birleştirici bir çözüm çerçevesinde Rum olsun, Türk olsun bütün halka eşit refah olanaklarını nasıl yaratacağını tartışmalı. Hükümet terimleri ve sözler üretmek yerine, insan olarak, insanları ve çocuklarınıza olanaklar yaratmak gereği ortak kaygımız olmalıdır. Günümüzün çağrısı, geleceğimizin için cizeceğimiz gidise iş tutacak daha büyük anlayış, daha büyük saygı ve halk için daha büyük özen teşkil eden, ayrıca yabancı işgalden ve yabancı askerlerin varlığından kurtulup ortak toplumsal bir amaç için çalışmaya yönelik bir çağrı olmalıdır. Şövenizm, mayize karışımı bir döneme aittir. Anlayış, karşılıklı saygı, insan hakları, sefalet karşı mücadeleyi yeni kavramlardır. İleriyö, gözlerimiz geriye dönük mü bakacağız?"

Mektup postası memurları, İzmir PTT Başmüdürlüğünü uyardı

İZMİR (ÖZEL)

İzmir Posta Müdürlüğüne bağlı Mektup Postası memurları, başvurularına rağmen çalışma şartlarının düzeltilmediğini belirtti.

MEM-DER, İzmir PTT Teknisyenleri Derneği ve PTT Haklarını Koruma Derneği adına basına açıklamaya yapan Asuman Baran, Erol Kurt ve Kemal Özkal, şu taleplerde bulundular:

"Bir sağlık kurulunca işyeri incelenerek sağlık kontroline geçirilmelidir. Memurlara haftada iki gün izin verilmeli ve çalışanların ayda iki hafta gündüz olmalarını sağlayacak bir sistem getirilmelidir."

Ayrıca bu şartlar sağlanıncaya kadar mücadele edeceklerini belirten memurlar, İzmir PTT Başmüdürlüğü, PTT Genel Müdürlüğü ve Başbakanlığa başvuracaklarını söylediler.

MEM-DER, İzmir PTT Teknisyenleri Derneği ve PTT Haklarını Koruma Derneği yetkilileri, ilağı önünde basına açıklama yaptılar.

açıkça DOĞAN YURDAKUL

Başkentten bir saat uzakta

Haymana, Ankara'nın 7 bine yakın nüfuslu küçük bir ilçesi. Türkiye'nin başkentine karayoluyla bir saat uzaklıkta. Ama içinde biraz kalıp, halkı dinlediğiniz zaman, başkentten belki de yüz yıl geride bir yerde olduğunuzu sanmaya başlıyorsunuz.

Neden mi? Bunu ben de halktan bir kişiye sordum, devlet dairelerinde iş takipçisi, dilekçe yazma vb. gibi işleri yapmakta olan bir Haymanalı başından geçen bir olayı anlatarak cevap verdi: — Alman futbolcusu Muller'i çok merak ettiğim için Türkiye-Almanya milli maçına gitmiştim. Bizim futbolcuların birisi ortaktan topa sert bir şut atmak istedi. İskan geçip dengesini kaybetti. Seyirciler bu beceriksiz futbolcunun aleyhine tezahurat yaparken, yarıdaki bir kişi de "Haymana'ya, Haymana'ya" diye bağıyordu. Utancından yerin dibine geçtim.

İlçemizi sordunuz da, işte insanların böyle tanıdığı bir yerdir. Yol yok, köylerle ulaşım yok, ticaret yok, sanayi yok, iş yok, bakımsızlık var, oksulluk var. Bir de ilüli kamicamızı vardır, ona da pislik, bakımsızlıktan kım gelmez.

Yüzyeden baktığınızda hemen görünen bu sorunların biraz daha derinine inerseniz başkentte bir saat uzaklıkta Orta Çağ'dan kalma toprak ağalarıyla karşılaşabilirsiniz. Kurtuluş Savaşında cephelede önenlerin topraklarını gaspederek bugün seksen bin dönüm arazi bulunan ağalar, köylülerin ilğini kimeğini sömüren tefecilik, aracılık, MHP'yi destekleyen feodal gerici.

Yüzyede yuz yakın faizle para veren tefeciler, alacaklarını buğdayla tahsil ediyor. Dini etkiler kuvvetli olduğu için "faiz haramdır" kuramından kurtulmanın bir yolu olarak geliştirilmiş bu yöntem. Para veriyor, hasat sonu yüzyede yuz faizle buğday olarak geri alıyor. Bu buğdayı depodunda bekletiyor. Kışın köylüye resmi fiyatını iki misinden satıyor. Haymana'nın köylerinde buğdayı, Toprak Mahsulleri Ofisine satabilen yok. Bütün ürün ağının, tefecinin, tüccarın arbanına giriyor.

Hayvancılık var, yem yok, yine ağaya müracaat. Hasat sonu ucuz satılmış buğday iki misline geri al, hayvanlara yem diye yedir. Nakiyecilikte, gubrede, tohumda, tarım araçlarında yürütülen tefeci sömürüsü ise köylünün sırtında başka bir ateşten gömlek.

İlçe merkezinde ise başka bir feodal prenslik var: Sahte solcular. Sanki halkın yukarıda saydığımız bütün sorunlarını unutmamak, sola duyulan sempatiyi antiyatipye dönüştürmek için ortaya çıkmışlar, halkın nefret ettiği en önemli dert olarak belirtilmişler.

TÖB-DER gibi bir kitle örgütünde yuvalanmışlar, burayı öğretmenlerin giremeyeceği bir yer haline getirmişler. Kime sorsanız, "İlçede anaşarın yuvası burasıdır" diye TÖB-DER'i gösteriyor. İşte öğretmen kitesine ve halka yapılan kötülüğün derecesi.

Halka en küçük bir ilgisiz ve diyalogu olmayan bu kişiler, ilçedeki tepki sonucu MHP saldırılarından önce gerileyip dağılmaya yüz tutmuş durumda istidate ederek, kasabanın bir bölümünü parsellemeye kalkmışlar. İlçe halkını dinlenebileceği 100 yer olan Küçük Parti "Burası bizim yerimizdir" diye mülkiyetlerine geçirdikleri ilan etmişler.

Yoldan geçen her MHP sempatiyanına saldıracak, MHP'nin "masum" pozlarına bürünmesine sebep olmuşlar. AP, MSP sempatiyanı kışkırtıyor, "faşist" diyerek parka sokmama ya kalkışmışlar. Tabii iyice tecrit olmuşlar. Bir prestijle sınımsız 15-20 kişi olarak sınıyorlar. Faaliyet alanları olan Haymana Lisesi de halen tatilde olduğu için yapılabilecekleri bir "iş" de yok. Kendisine sotecu adını yakıştırmış ama görünüşü payyon kabadayılardan farkız bazı kişiler, ona buna tehdit dolu nazarılar bakarak ortaktaki dolayıyor.

Haymana'dan ayrılmadan önce bir çitt sözün olan birisinin, benimle görüşmek istediğini söylediler. 50 yaşının üstünde, elektrik malzemesi, radyo, teyp vb. satan Hacca gidip gelmiş dindar bir esnaf.

Meğer Aydınlık okuyucusuymuş. "Ellerinizi dert görmesin" diye başladı söze. Bir süre hayır dua ettikten sonra anaşarının kaynaklarını açığa çıkarmamızı kuttadı. Türkes'in haclığının sahte olduğunu, bütün cinayetlerin arkasında onun bulunduğunu, adam öldürmek için solcu kalığına bile girebileceğini söyledi. "Onun gözünü toprak doyursun" dedi Mücadeleye devam etmemizi, bütün cinayetleri halka daha da cesaretle açtığımızı istedi.

Aynıldıkdan sonra düşündüm. Her gördüklerine "faşist" diye saldıran, "MHP kaputlaşmış, üç beş tane katile ceza verilene olamaz" diyen sahte solcuların tutumuytu, bu hactının tutumunu kıyasladım. İkincisi yüz kere daha anti-faşistti kendine sotecu diyenlerden.

AET Türkiye' den dokuma dalında daha duyarlı davranmasını isteyecek

ANKARA (ÖZEL) 5-7 Eylül tarihleri arasında Ankara'da yapılacak AET Türkiye görüşmelerinde Ortak Pazar, dokuma dalında Türkiye'den daha duyarlı davranmasını isteyecek.

Bilindiği gibi 1973-1976 yılları arasında Ortak Pazar ucuz fiyatla dışardan aldıkları tekstil ürünlerinin miktarlarının artması üzerine yeni bir politika saptamıştı. Topluluk Komisyonu bunun olumsuz sonuçlar veremeye başladığını açıkladı.

Ortak Pazarın en fazla tekstil ürünü satın aldığı ülkelerin arasında Türkiye' geliyor. Ancak Ankara en fazla kışla sağlayan bir dala kışla yapmayı kabul etmemiş ama Ortak Pazar ülkeleri çeşitli önlemlerle ve Türk sanayicileri ile yaptıkları anlaşmalarla tekstil dışı satımındaki artıştı durdurmayı başarmıştı.

Komisyonca yapılan açıklamada, Türkiye'nin AET ülkelerine yaptığı dışsatımın 1976-1978 döneminde yüzde 4,6'lık bir gerileme kaydedtiği olduğu belirtildi. 1978 dışsatım miktarı ise pamuk ipliğinde 80 bin ton.

SANATÇI İLE SİYASET İLİŞKİSİ (1)

Cenap Nuhraf

Sanatla siyaset arasındaki ilişki, devrimci sanatın temel sorunlarından biri olagelmıştır. Özellikle burjuva eleştirmenler ve sanatçılar, Marksist sanat anlayışını dogmatik ve gematik olmakla suçlamışlardır. Buna karşılık çeşitli ülkelerde de devrimci sanat konusunda yanlış anlayışlar gelişmiş, özü aynı olan zit hatalar ortaya çıkmıştır. Bu konuda iki temel hata, sanatı siyasetle aynı görmek, ya da sanatı siyasetten bütünüyle koparmaktır. Bu iki zit hatanın da özünde, sanatın işlevinin yeterince araştırılmaması ve genel doğruları daha da derinleştirerek geliştirmek yatıyor.

Bir örnek vermek gerekirse Mao Zedung'un Yanan Forumunda sanat ve edebiyat üzerine yaptığı konuşmalar, sanatın çeşitli dallarına uygulanarak derinliğine tahli edilmediği, Mao nun söyledikleri bu alanda yol gösterici düşünceler olarak ele alınmaktan formüller halinde kabul edildiği için bazı sanatçılarda zaman zaman hatalı eğilimler ortaya çıkmıştır.

İki ölçüt

Mao Zedung edebiyat eleştirisinde iki ölçütten söz ediyor: Siyasi ölçüt ve sanatsal ölçüt. Siyasi ölçütten söz ederken 1942 yılında Çin'in şartlarına göre "Japonya'ya karşı mukavemet hizmet eden ve kitleleri tek bir yürek ve tek bir kafa halinde mücadele etmeye teşvik eden, gerilemeye karşı çıkan ve ilerlemeyi hızlandıran her şey iyidir. Öte yandan birleşen ve Japonya'ya karşı mukavemete zarar veren kitleler arasında bölünmeyi ve sirtülmeyi körükleyen ve ilerlemeye karşı çıkıp, halkı geriye çeken her şey kötüdür" diyor.

Görüldüğü gibi Mao Zedung siyasi ölçütten, sadece dar anlamda belli siyasetleri değil, halkın mücadelesinin bütününi anlıyor. Nitekim sanatçıları halkın hayatının her alanında kaynaklanabileceklerini söylerken de aynı anlayışı ifade ediyor. Ancak Mao Zedung'un "önemli ölçüde özel incelemeyi gerektiren karmaşık bir mesele" olarak belirttiği sanat-eleştirisinde "temel" mesele olarak ortaya koyduğu bu iki kısıt, bazı sanatçıları sanatsal yaratmada mekanik ve dogmatik kurallara kabul ettiler.

Bu eğilim hangi sonuca yol açtı? Sanatçı hayatı, halk hayatındaki binlerce çelişkiyi, insanların çeşitli durumlardaki davranışlarını, duygularını ve düşüncelerini incelemek yerine "baş çelişki şu olduğuna, merkezi görev bu olduğuna, şu şu siyasetlerimiz bulunduğuna göre, ben şimdi bunlara uygun bir şiir, bir öykü vb. yazayım" diye oturduymasının başına. Sonuçta hayatın çıkarak belli bir siyasetin, Marksist dünya görüşünün yansıdığı eserler yerine, sadece soyut laflar ya da sloganlar ortaya çıktı. Eti kemiği dolayısıyla inandırıcılığı olmayan kahramanlar sanat eserlerini doldurdu. Yaşamamış soyut duygular boy gösterdi. Bu durumda sanatçı siyasete sığıyordu. Siyasi muhteva olarak da belli siyasi laflar anlaşılıyordu.

Sanatçı ve diyalektik

Bu konuda edebiyat dışında bir sanat dalını örnek olarak alırsak daha aydınlatıcı olabilir. Örneğin sözsüz müzik. Bir senfoninin devrimci bir muhteva taşıyabilir? Bir senfoninin siyasi özü nedir? Bu konu üzerinde düşünmemiz devrimci siyasi özü sadece bazı sözcükler olarak gören anlayışı düzeltmek bakımından yararlı olacaktır. Burada sanatçının dünyaya bakışında diyalektik ve tarihi materyalist bir kavrayışa sahip olması gerekliliği açıkça ortaya çıkıyor. Ancak bu dünya görüşünü, yani Marksizmi kavrayan sanatçı gerçekten devrimci bir siyasi özü yetkin sanatsal biçimlerle birleştirebilir.

George Thomson senfoninin büyük ustası Beethoven için şöyle diyor:

"Gerek Aiskylos'ta gerekse Beethoven'de derin bir diyalektik kavrayış görülür. Onların, çağlarının toplumsal hareketini belirleyen çelişkelerini eserlerinin özü ve biçiminde açıklığa kavuşturabilmelerinin temelinde bu diyalektik kavrayış yatar. Dolayısıyla, Aiskylos ve Beethoven'ın eserlerinin daha sonraki kuşaklar için bir esin kaynağı olmasının, kalıcı bir değer taşımalarının gerçek nedeni, bütün çağlar için geçerli mutlak hakikatleri dile getirmeleri değil, yarattıkları çağın son derece yoğun bir biçimde yansıtılmalarıdır.

... Ama Beethoven sınır tanımaz. Onun diyalektikliği, insanın pratik duyuşal etkinliği'nin sonsuz sıklı güçlerini sanatsal bir biçimde dile getirir. Bu bakımdan Beethoven'de en azından Hegel kadar öncüsüdür Marx'ın."

Dünyayı değiştirmek

Eğer insan doğayla ve içinde yaşadığı toplumla tam bir uyum içinde olsaydı, hayatı yeniden farklı bir biçimde üretmeye gerek duymayacaktı. Başka bir deyişle sanat yapmayacaktı. İnsan sanat yaptığına göre dünyayı değiştirmek, bir şeyleri değiştirmek istiyor. Geçmişten ve bugünden çıkarak geleceğin kendi istemine göre biçimlenmesini amaçlıyor. Bu yolda diğer insanlarla birleşmek istiyor. Onları da dünyayı değiştirmeye çağırıyor.

O zaman dünyayı değiştireceği şeyi iyi tanıması ve değiştirmenin yollarını kavraması gerekiyor. Değişme ise diyalektiktir. Zıtların çatışması sürekli değişimin kaynağıdır. Sanatçı bu gerçeği yakaladığı ölçüde, zamanın bilgisini ve kavrayışını özümlediği sürece devrimci sanat yapacak, dünyayı değiştirecek olan insanı yeniden ve yeniden yaratacaktır.

Alaöv'ün 'Türk Resmi' Romence baskısı

"Türk Resmi" adlı kitabı, İngilizce ve Romence olarak basılan

Prof. T. ATAÖV:

"Türk resmi iyi olmasa, herhangi birinin yazacağı kitap onu beğendirmeye yeter mi?"

Mehmet Yeşil

Yurt dışında akademik çalışmaları, emperyalizme karşı yayımlarıyla tanınan ve çeşitli eserleri on kadar yabancı dile çevrilmiş olan Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim üyelerinden Prof. Dr. TÜRKAYA ATAÖV'ün bu kez, "TÜRK RESMİ" ne ilişkin bir araştırması İngilizce ve Romence olarak ayrı ayrı yayımlandı. Yazıları, kitabı hakkında bir görüşme yaptık.

"Türk Resmi" adlı eserin İngilizce baskısı

● Türk resminin tümü hakkında örneklerle bilgi veren ve dışarda basılmış çok sayıda yayın var mı? Bu kitabın ilk düşüncesi nasıl doğdu?

—Sanırım, çizdiğiniz çerçevede bu ilk kitaplar, Türk resminin bir anlamda "klasikleri" sayılması gereken minyatörler cennetinden başlıyor. Batı biçimindeki resim ilk açılış olan Osmanlı Primitiflerini izleyerek, Türk resminin geçirdiği aşamaları değerlendire değerlendire geçen yıllarda Akademi'den mezun olan Hüsnü Koldaş ve Nedret Sekban gibi toplumcu gerçekçi açıdan resim yapan kuşakları da içeriyor. Yalnız Osmanlı döneminin değil, ondan önceki Türk minyatörlerinin de sözünü etmezsek, Türk resminin geçmiş 150 yıl gibi bir süreyle kısıtlanmıştır.

Böyle bir kitapta, her dönemin objektif, yani bilimsel ölçüler içinde haklarını vermek gerekir. 1941'de ünlü liman sergisini açan ressamlarımız balıkçı, balık, tekne, ağ ve martı konularıyla sanatı gerçeğe ve halka indirildiklerine inanmışlardır. Hatta bu eğilimleri onların, Dino, Arbas ve Selim gibi bir bölüğünün yurdu terketmelerine bile yol açtı. Oysa, bugünkü gözle bakarsanız, bu resimlerde İstanbul için herhalde pek olağan sayılması gereken deniz, gemi ve gemicilerin ağır bastığını görürsünüz. Ama bu gene de Hikmet Onat ve Nazmi Ziya kuşağında, hele saray bahçelerini çizmiş olan ressam grubundan çok farklı bir yaklaşımdır. Bugünkü resme ulaşma, bu zorunlu aşamaların geçmeye bağlıdır. Konuyu bu geniş bakış içinde ele alarak yabancı ülkelerde Türk resmi hakkında yayınlamış başka bir kitaba rastlamadım.

Kitap hakkındaki ilk öneri bana, Avrupa'nın en önde gelen yayınevlerinden biri olan ve sanat alanında çok başarılı yayıncıların bulunduğu Meridian Yayinevi tarafından yapıldı.

● Bu yayınevi hakkında bilgi verir misiniz?

—Merkezi Bükrüş'tedir. Kendi mesleklerinde yetenekli yöneticiler, estetikçiler ve yazarlar, son sistem baskı olanaklarıyla yalnız kendi dillerinde değil, belibaşlı Avrupa dillerinde de yayınlar yapılmaktadır. Örneğin, İngilizlerin kendi yazarları tarafından gene bir İngiliz ressamına ilişkin monografisi bu yayınevinde bastırılmayı yeğlemiş olduğunu biliyorum. İstene, Türkiye'de kitap basabilirler. Bu yayınevi bugüne değin, çeşitli dillerde ve özellikle sanat alanında tiz hazırlanmış araştırmaları kabul etmiş, bunları özenle basarak kitlelere yaymıştır. Yayınevi olarak tüm Avrupa'da saygın bir yeri vardır. Bu kitabın Romencesi 10 bin gibi bize göre oldukça yüksek bir tirajla basılmıştır. On gün gibi kısa bir süre içinde tükennmiş olmasının halkımızın sanat dehasının yüceltiğine ve ressamlarının özgünlüğüne yoruyorum. Türk resmi iyi olmasa, herhangi birinin yazacağı kitap onu beğendirmeye yeter mi?

● Kitapta hangi ressamlarımız ve örnekleri yer alıyor?

—Kitap tek tek ressamlarımız hakkında değil, Türk resmi hakkında Sanatçılarımıza ancak örnek olarak atıflar var. Onun için, Türk resminin gelişimi açısından bir önemi olmadıkça, değeriyle de yok. Herkes hakkını vererek, Türk resminde yer alanların sözünü etmeye özen gösterdim. Yayıneviyle yaptığımız kontrata göre, metinle lime sayısıyla ve örnekler 64 rakamıyla sınırlıydı. Resimlerin yarısı (metinle birlikte) kuşe kağıda tamamen renkli basıldı. Kitabın İngilizcesinin de, Romencesinin de ilti, kapaklı ve karton kapaklı olarak güzel bir görünüme sahip.

● Kitabın yeni bir baskısı yapılırsa, eklemek istediğiniz şeyler var mı?

—Fransa'da olduğu için hakkındaki bilgi sahibi olmadığım Utku Varlık ile ben bu kitapları hazırlarken Almanya'da eğitimini sürdürmekte olan ve yurda dönüşüyle etkinliği hemen başlayan Zafar Gençaydın gibi sanatçılarımıza da yer ayırmak isterdim. Ancak, yayınlanmı ve büyük tirajlarla yabancı okullara çeşitli dillerde ulaşmış olan bu kitap yerine "Çağdaş Türk Resmi" konulu ve yaşayan sanatçılarımıza daha fazla eğilen yeni bir yayın düşüncesi bana daha çekici geliyor.

Ülkemizi bütün yanlarıyla tanıma konusunda yapılanlarla yetinmemeli. Başka ülkeler sık aralıklarla kendi sanatlarının türü yönlerini çeşitli boyutlarla tanıtıyor.

● Bu konularda resmi makamlarımızın ilgisini yeterli buluyor musunuz?

—Dışarda tanınma hem bizim hakkımız, hem de Türk sanatlarının lezzetlerini de tadarak bilgileri ölçüde artacak olan yabancı okulların hakkı. Devlet, MC ve CHP İktidarlarında tanınma alanında çok zayıf kalmıştır. Konuyu yaklaşımla, örgütlü biçimi ve kaynaklarını seferber edişte sınırlı kalış gerektiren acıdır. Yayıncıları yeterli bulan iktidarların çalışma ve eylem anlayışı kat demektir. Kişisel çabalara resmi kuruluşların fotoğraf temin etmesi gibi yan destekleri bile çok sınırlıdır. Ancak, ben kitaplarımızın hazırlanışında bazı fotoğrafların bulunması hususunda bana yardımcı olan Akademi'den Prof. Adnan Çoker'e ve kitap bittikten sonra Dışişleri Bakanlığının ilgisine teşekkür etmeliyim.

● Bu alanda yeni çalışmalarınız olacak mı?

—Birini söyledim: "Çağdaş Türk Resmi". Ressam Eşref Üren hakkındaki İngilizce kısa bir çalışmayı yakında bitiriyorum. Birkaç aya kadar yayınlanmış olur. Ve Üsküdarlı Hoca Ali Rıza Beyin ölümünün elliinci yılı dolayısıyla, "Hoca Ali Rıza Bey ve Okulu" konulu gene yabancı dilde bir çalışmaya başlıyorum. Avni Lifi'nin ölümünün elliinci yılı geçti; yabancı dilde hiç bir tantive yayın yapılmadı. Temel bir yaklaşımla farkı, ancak halkın tüm değerlerini gereği gibi ortaya çıkarabilmek siyasal bir iktidardan doğabilir.

Ünlü atletimiz Fahir Özgüden'i dün toprağa verdik

ANKARA (ÖZEL) Geçirdiği hastalıktan kurtulamayan salı günü vefat eden atletimiz Fahir Özgüden'in dün Cebeci'deki Asri Mezarlıkta toprağa verdik.

Fahir Özgüden için ilk tören 19 Mayıs stadi atletizm pistinde yapıldı. Tören, Beden Terbiyesi Ankara Bölge Müdürünün bir konuşmasıyla başladı. Bölge Müdürünün ardından Fahir Özgüden'in bir antrenörlüğünü yapmış olan Besim Aybars da ünlü atletimiz için bir konuşma yaptı, ancak fenalaştığı için konuşmasını tamamlayamadı.

19 Mayıs stadındaki törenden sonra Özgüden'in tabutu eller üzerinde taşınarak Maltepe camii'ne getirildi.

Özgüden için Maltepe Camii'nde avluyu dolduran kalabalık bir da-

Fahir Özgüden geçen yıl Cumhurbaşkanlığı Fahri Korutürk tarafından kabul edilmiş ve kullanılmış (üstte) Resiminde Özgüden Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur ile (yanda) Özgüden atletizm yaptığı dönemlerde.

ÇAKMUR'UN AÇIKLAMASI

Salı günü vefat eden milli atletimiz Fahir Özgüden için Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur yaptığı açıklamada, Özgüden'in spor yaşamının, tüm sporcularımıza örnek olması dileti.

"Fahir Özgüden, sporumuzda uzun yıllar başarı elde etmiş, katıldığı yurt dışı yarışmalarda ulusal formamızla onurla temsil etmiştir. Özgüden, tüm sporcularımıza örnek olacak ve spor çevrelerinde saygıyla anılacaktır.

Saltık: "Yüksek bilet fiyatlarına karşıyız"

ANKARA Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, İstanbul kulüplerinin bilet ücretlerini çok düşük bularak "Bu rakamlarla iflasa sürükleniriz" sözleri üzerine, bilet ücretlerinin federasyonlarını ilgilendirdiğini, ancak

Yüksek bilet ücretine karşı olduklarını söyledi. Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesinin 1979-1980 futbol sezonunda Türkiye ligleri için belirlediği bilet fiyatlarının çok düşük rakamlı olduğunu savunur ve bu konuda ilk tepkiyi gösteren Beşiktaş Kulübü Başkanı Gazi Akınal'ın sözlerine cevap vermek istediğini belirtti. "Bilet fiyatları ile ilgili olarak federasyonumuzun hiç bir girişimi olmamıştır. Fiyat konusu tamamen yerel yönetimlerin insiyatiflerinde olan bir şeydir.

Belediyelerin uygun görüldükleri tarifeleri uygulamaları normaldir. Kaldı ki biz de federasyon olarak yüksek fiyata karşıyız. Onlar transfer ayında milyonları şu gibi harcarlarken sonunda düşünelimdir. Halkımızın daha çok stadlara gel-

mesini sağlamak için buna göre İstanbul'da belirlenen fiyatlar çok normaldir" dedi.

Futbol Federasyonu Başkanı Saltık, yerel yönetimler tarafından alınan kararların federasyonca da desteklenmesini sözlerine ekledi.

1. Küme Yaş Grupları Yüzme Şampiyonası bugün başlıyor

İSTANBUL

Türkiye 1. Küme Yaş Grupları Yüzme Birincilikleri bugün Kınalıada Yüzme Havuzunda başlıyor.

3 gün sürecek olan müsabakalara 1. Kümede mücadele eden İzmir bölgesinden Altay, Karşıyaka, Tuborg Yüzme İhtis-

sas, İstanbul bölgesinden Galatasaray, İstanbul Yüzme İhtisası ve Adalar Su Sporları kulüpleri katılacak.

Yetkililer 6 kulüpten yaklaşık 250 yüzücünün katılacağı Türkiye 1. Küme Yaş Grupları Birinciliklerinin oldukça çekişmeli ve zevkli geçeceğini söylediler.

Uluslararası 19. Hakem Semineri bugün başlıyor

İSTANBUL

Futbol Federasyonu tarafından düzenlenen Uluslararası 19. Hakem Semineri İstanbul Beylerbeyi Astsubay Okulunda bugün başlıyor.

Çeşitli ülkelerden davet edilen ve 100'ü aşkın Türk hakeminin katılacağı uluslararası seminerde Avusturalyalı Chiller, Batı Alman Zeipek, Doğu Alman Glotter ve İtalyan Campati gibi hocalar ders verecekler.

Seminerle ilgili tüm hazırlıkların tamamlandığını belirten Merkez Hakem Komitesi üyesi Celal Tarhan, seminerin iki gün süreceğini ve Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya, Yunanistan, İtalya, Fransa, İsviçre, İsviçre, İngiltere, İspanya, Batı Almanya'dan delegasyonların seminere davet edildiğini açıkladı.

Hem çalışıp hem de spor yapmaya çalışan Gazipaşasporlu futbolcular.

Gazipaşasporlu futbolcular maçı yapacak saha istiyorlar

ANTALYA (ÖZEL) İlk defa bu yıl Antalya Amatör Küme B grubunda mücadele edecek olan Gazipaşasporlu oyuncular maddi imkansızlık nedeniyle spor faaliyetlerini yürütmede büyük bir güçlük çekiyorlar.

Sadece bir topla çalışmalarını sürdüren futbolcular en büyük sorunlarından birinin sahasızlık olduğunu belirtiyorlar.

Ölkemizi bütün yanlarıyla tanıma konusunda yapılanlarla yetinmemeli. Başka ülkeler sık aralıklarla kendi sanatlarının türü yönlerini çeşitli boyutlarla tanıtıyor.

OLAYLAR DÜŞÜNCELER

BAŞARININ ÖLÇÜSÜ Günümüzde "sporda başarı" ölçüsü kişilere göre değişmektedir. Sanırım on değişik gruptan on kişiye sorsak "başarı nedir diye", on değişik yanıt alırız. Örneğin başarının ölçülmesinin bir yönü, ama en basit, en yüzyesnel, en sıradan bir yönü zaman, ağırlık ve uzunluk birimlerinin yardımıyla başarıyı somut rakamlarla ifade etmektir. Burada her bir spor dalı için farklı bir amaç konmuş gibidir. En hızlı koşucuların, en yükseğe atlanacaklar, en uzağa atılacaklar, Bu amaçla ulaşılmadığımız ölçmek için zaman birimi olarak saat, ağırlık birimi olarak kilogram, uzunluk birimi olarak da metreyi kullanırız.

Değişik spor dallarında, yukarıdaki anlayışa uygun olarak saptanan amaç, rakibi yenmek, geçmek, dövmek, atlemek biçiminde belirlenir. O spor dallarına uygun olan bazı ölçüler de en çok gol atmak, en fazla sayı yapmak, herkesi yenmek, herkesi dövmek olacaktır.

Gerçekten tüm bunlar sporda amaçın çok dar bir yönüdür. Kişinin gücünü, değişik yönde yeteneklerini sineması, doğal bir istek olarak her insanın içinde vardır. İnsan başkalarından farklı, daha iyi, daha güzel olarak bir işi başarabildiğini somut olarak görmek ister. Hem daha iyi, daha güzel yapmaya çalışmak, hem de bu çalışmasını zaman zaman değerlendirmek, sınavı denemeye sokmak ister.

Fakat bundan farklı olarak kişinin ve giderek toplumların sağlığını, fiziksel, ruhsal ve karakter eğitimlerini spor yoluyla kazanmayı amaç edinebiliriz. Amacımızı böyle saptarsak, bu amacımıza ulaşmış olduğumuzu nasıl ölçeriz? Ölçülerimiz nispeten subjektif ölçüler olur bu durumda. Kaç kişinin, toplumu meydana getiren bireylerden kaçta kaçının bu tür etkinliklere katılabildiğini düşünürüz ilk anda. Büyük oranda kitlelerin katılabileceği olanaklarımız var mı, onu düşünürüz. Saha tesis, malzeme, eğitici personel ve ekonomik gücümüzü hesaplarız. Büyük oranda kitlelerin katılabileceği bedensel etkinlik organizasyonlarının çokluğu, çeşitliliğine, sıklığına bakarız. Tüm bunları is-

Futbolcular sorunlarını şu şekilde açıklıyorlar:

"Biz bütün oyuncular çalışıyoruz. Geçimimizi zar zor sağlıyoruz. Takımımızın durumu da iyi değil. Antrenman yapacak sahamız yok. Bu nedenle burada antrenmanlarımızı yapmaya çalışıyoruz."

Oyuncular bu açıklamalarında sonra yetkilileri, sorunlarımızın çözümü için yardıma çağırıyorlar.

Sporun özü üzerine düşünceler

Ali Gür
Beden Eğitimi Öğretmeni

Yarışmak ve bir sonuca ulaşmak sporun bir parçası ama bugün yarışmak bir amaç haline getirilmiştir. Spordaki başarının gerçek ölçüsü gücünü değil, emeğidir.

statistik olarak değerlendirir ve amacımıza ne denli yaklaştığımızı ölçeriz.

GÜNÜMÜZÜN ÖLÇÜLERİ

Gerçekten günümüz sporunun başarısının değerlendirilmesinde iki ölçü var:

- 1- Sporun ne denli geniş kitlelere ulaştırılabildiği,
- 2- Jeçkin (elit) düzeyde, uluslararası yarışmalarda kazanılan madalyalar, şampiyonluklar ve kırılan rekorlar.

Tüm dünya sporda başarıyı günümüzde bu iki ölçü ile değerlendiriyor. Aynı zamanda bu iki ölçüyü birbirinin ayrılmaz bir nedeni ve sonucu olarak görüyor. Yani sporu ne denli geniş kitlelere yayabilmişsek o denli çok madalyalar, şampiyonluklar kazanabiliriz, rekorlar kırabiliriz. Ya da rekorlar kırarak, madalya ve şampiyonluklar kazanırsak, sporu o denli geniş kitlelere ulaştırılabilmiz demektir. Hatta giderek tüm başarıyı rekorlar, şampiyonluklar, madalyalar, kupalar ile özdeşleştirilen bir eğitim içinde olanlarımız çok. Bilersek, bilimeyrek bu eğitim biçimimize zorlanıyoruz. Bilersek, bilimeyrek "tüm dünyada uygulanması böyle" diye bir koşullanmaya sokuluyoruz. Bize öyle geliyor ki, şampiyonlar çıkarır, rekorlar

kırırsak tüm dünyaya ve kendimize başarılarımızı kanıtlayacak olacağız. Hele bizim gibi ülkelerde — her alanda olduğu gibi — sorun öylesine ucuz tarafından yakalanıyor ki, nadir rastlanan av hayvanlarına meraklı avcılar gibi, şampiyon avlamaya çıkararak başarılarımızı kanıtlaymaya ve ulusal onurumuzu kurtarmaya adiyoruz tüm çabamızı.

GÖZLERDEN SAKLANAN

İster sadece metre, kilogram, zaman birimleriyle belirlenmiş bir amacımız olsun, ister sağlık ve eğitim amacıyla daha geniş kitleye sporu yaygınlaştırmayı düşünelim, sorunumuz çözümüye yetmiyor. Her iki amacın hangi öze, hangi tür bir eğitime hizmet edeceği belirlenmiyor. Soyut, anlamsız, belirsiz, hiç bir biçimde açık olmayan bir amaç konularını önümüze "Spor, spor çindir", gibi yanlış, ters bir anlayışa varılmaya zorlanıyoruz. "Sporu geniş kitlelere yaygınlaştırmak ve üstün sporcular yetiştirmek" ile toplumu ve toplumu oluşturan bireyleri nereye yönlendireceğiz gözlerden saklanıyor. Kitaplarda, yasa, tüzik ve program amaçlarında genel bir eğitimden söz edilse de, eğitim içeriği, özü, sınıfsal niteliği sürekli olarak genel ve soyut cümlelerle geçiştiriliyor.

"Parti politikanın aletidir" Galula'nın parti modeli

"Aktif bir azınlık mutlaka gereklidir"

"Devlet güçlerine yardımcı olunması ancak böyle sağlanır"

CIA uzmanı David Galula, kitabının "sıcak ihtilal hareketlerini bastırma" başlıklı bölümünde, geri kalanın ülke iktidarları için bazı yöntem önerilerinde bulunuyor.

CIA uzmanı "halk tarafından benimsenen eşası bir dava için çalıştırmaları" belirttiği siyasi akımları, "asi" olarak niteliyor ve "asilere" yani kendi ülkelerinin vatandaşlarına karşı hükümetlere akıl öğretiyor. Bu önerilerin ilginç bir noktası, "asilere" karşı halk içinde faaliyet gösteren başka kuruluşların çıkarılmasının istenmesidir. Galula böylece, ABD'nin özel savaş bilimine "kontr-gerilla" ve "kontr-parti" kavramlarını yerleştiriyor.

Çeteci devlet ve komando hareketleri

Galula şöyle diyor: "Ayaklanma mücadelesi, yaratıştan zayıf olması yüzünden eksiklikler taşıyan tarafın, ancak karşıya karşı, yavaş yavaş

güçlenebileceği ilkesi üzerine kurulmuştur. Ayaklanmaları bastırma görevli olan taraf zaten yaratıştan kuvvetlidir. Bu tarafın, ayaklanma savaşını benimsemek istemesi, bir devin çöze elbisesini giymeye çalışmasına benzer. Nasıl kime karşı? Mesela kendi düşmanın taktiklerini kullanabilir mi? Zaten kendisi, gerilla (çete) hareketleri için bir hedef oluşturur. Bir çeteci olarak faaliyet göstereceğinde, halk arasında bulunan siyasi teşkilatın garantisini altındaki halkın etkili yardımını görmesi gerekir. Eğer bunu yapabilirse, zaten ayaklanmalar halkı kendi kontrolleri altına alamayacaklar ve isyan ortadan kalkacaktır. Bu, ayaklanmaları bastırma hareketlerinde küçük komando tipi harekate yer yoktur anlamına gelmemelidir. Komando tipi hareket ayaklanmaları bastırarak olan tarafın hareketinin esas şeklidir."

Halkın desteği

CIA uzmanı halkın desteğini kazanma yolları için de şunları öneriyor:

"Ayaklanmaları bastırma görevli olan taraf için sorunların en önemli noktası nedir? Bu bir bölgenin asilerden temizlenmesi değildir. Gerekli gücü toplamak için, bazı tehlikeleri göze alsa bile, iktidar bir bölgeyi asilerden temizleme için her türlü önlem alabilir. Fakat esas sorun, bu bölgenin temizlenmesinden sonra temiz tutulabilmesidir. Aksi takdirde ayaklanmayı bastırma taraf burada çakılıp kalacak ve başka yerlerde faaliyet gösterebilecektir."

"Bu iş ancak o yörede yaşayan halkın yardımıyla başarılabilir. Bu sağlansa, bir muntıkada bulunan asileri dağıtmak, bunları oradan askeri bir hareket ile çıkarmak ve asinin örgütünü kuvvetli polis operasyonuyla yıkmak mümkün olduğu gibi, oraya geri dönmelerini sağlamak ve siyasi hücre örgütünü yeniden kurmalarını önlemek de mümkün olur."

"Bu nedenle halkın kazanılması zorunluluğu asinin olduğu gibi ayaklanmaları bastırarak olan tarafın da bir amacı haline gelir. Halkın dolaylı yardımı, kanun ve kuralara uyması, olumlu tutumu (normal zamanlarda genellikle böyledir) ayaklanma faaliyetleriyle baltalanmış durumdadır. Önemli olan bunu değiştirmektir."

Azınlığın yardımı

Uzman Galula, halkın desteğinden neyi kastettiğini şöyle açıklıyor:

"Aktif bir azınlığın yardımının sağlanması olması gerekir. Neden olursa olsun, her durumda nedeni (davayı) destekleyecek olan aktif bir azınlık, tarafsız bir çoğunluk ve nedenin (davanın) aleyhinde olan bir azınlık vardır."

"İktidar tekniği de, davanın aleyhinde olan

ajan GALULA'nın kitabı 3

CIA/NIN ANARŞİ TEORİSİ

Aktif azınlığın imzası çeşitli yerlerde görüyor

GALULA'NIN YARDIMINA İHTİYAÇ DUYDUĞU AKTİF AZINLIK

"Bu komando tabiri ve komando denilen gençler, partimizin gençleridir ve bu ifade ile partimiz kastedilmektedir. Bizim milliyetçi gençlerimiz, her partinin her zaman yaptığı normal gençlik teşekkülleridir. Bu milliyetçi gençler, Türk milliyetçiliği üzerinde kültürlerini artırmak, spor faaliyetlerinde bulunmak, komünist fikir akımlarıyla mücadele etmek gayesini güderek, hareket etmektedirler. Kendileri daima kanunlara saygılı, kanunlara bağlıdır. Bağlı kalacaklardır. Başka türlü bir hareketlerini tespit etmek mümkün değildir. Bu yıkıcı ve dünyanın tanıdığı en vahşi emperyalizm olan komünizmin usaklığını yapan bu komünist yarıdakçılara karşı, anayasayı başlar üstünde tutmak isteyen, kanunlara bağlı, Milliyetçi Türk gençleri de üniversite içerisinde bunlara karşı, kendi inandıkları fikrin üstünlüğünü ortaya koymak için çalışırlar, harekete geçerse bunun için neden sokak saldırgan olurlarmış? Bunlar sokak saldırgan değildiler, hakiki milliyetçi tertemiz Türk çocuklarıdır. Bizim bozukturlar dedimiz, gerek partimizin gençlik teşkilatı, gerek milliyetçi gençler, daima devlet kuvvetleriyle elbirliği etmişler, onlara yardımcı olmuşlardır." (Alpaslan Türkeş, Milliyetçi Türkiye'ye Doğru, MHP 12. Büyük Kurultayı'na sunulan faaliyet raporu)

SEYİT ALP'İN ROMANI ŞAVK

desenler: sevinç altın

45

Bey düşüncelendi, hem de derin düşüncelendi. Akıyla konuştu: "Yoksa çok mu kötü etmişiz..."

Ararat'tan göçmek zorunda kalan köçerler, Osmanlı Dağıstan Beyin elinde bulunan düzleşmiş yerleşirler. Düzleşmiş Türkmenlere aittir. Dağıstan Bey, Kürterli Türkmenlere karşı kullanmayı düşünür. Hacı Osman Beyle dostluk kurar. Kendi kızını ona verecektir. Hacı Osman Beyin kızı Kevek'u da kendisi alacaktır. Düğün kurulur. Köçerler büyük tepki duyarlar. Rispi Safo sıyah kışak takar. Kevek'un nişanlısı Memdi'ye öfkeli. Kendisine yoksul olduğu için varmış olduğunu sanır. Oysa Kevek Memdi'yi sevmez. Memdi ancak babasına karşı gelemez.

Gecenin gecinde kara bir bulut ırmağı asıp geldi. Her yanda gezinip düze takıldı. Tepeye çakılıp kaldı. Çözülünce gök çiseledi. Düz çışetiye ses verdi. İrmaktan akıp gelen kara bulutlar çoğaldı. Her yan sakırdadı. Gökten yere derya indi. Kayalıkların, tepelerin ağzı yüzü çarpıldı. Gök çaktıkça şimşekler kasılp döğdüler toprağı. Yanıp söndüler. Kayalık cehenneme döndü. Ağillarda ürken koyunlar birbirlerini ezdi. Su tolları bastı. Çobanlara şimşeklerin aydınlığı yön gösterdi. Ağillara indiler. Koyunun arasına keçelerini atıp uyumaya çalıştılar.

Araratlı da uyandı. Kadınlar damların akıntısına kapkacak koşturdular. Yerin, göğün kudurganlığına hayret kaldılar. Gecenin serine yakanmışlardı. Olmaz dedikleri olmuş, bin yılın düzeni bir günde yerle bir edilmişti. Batmıştı. Kendilerini de batırılmıştı. Kadınlar "Sen gibi gurbetin, sen gibi düzün, biz gibi Araratlının, onlar gibi Osmanlı'nın" diyerek küfür peşpeş eklediler. Yağmur sabaha kadar durmadı. Sabahın erinde merak edip dışarı fırladılar. Düzde derya çalkandı. Tekmil ot yerdedi. Evlerin yüzü karamış etrafları göl olmuştu. Damlarda biriken suyu akıtmaya çamurdan adım atamadılar.

Öğleye doğru güneş düzin suyu indi. Emdi. Buhara döndürüp göğe direkledi. Ortalık şenlendi. Osmanlı düğün hazırlıklarını erken bitirmeye bu çamurda gitmeyi göze aldı. Araratlı yerinden kıpırdamadı, uzaktan gözledi. Bey konuklarını kendi uğurladı. Konağa geçerken Araratlıyı tükürük attı.

Memdi, doru tavı kapağı çekti. Ağzını yüzünü silip yelinesini sıvazladı. Kendi ahırına çekti. Araratlıya dargın durdu, konaktan yana bakmadı. Araratlı utanca batmıştı. Bir Memdi'ye bakarlardı bir de konağa... Konak bir gecede görkemini yitirmiş gibiydi. Köhnemiş, ıssız. Kevek odanın karanlığına saklanıp Memdi'yi seyredirdi. Gözlediğini bilince kendini geri aldı.

Uso önlereinden telaşa geçti, kimsede bakmadan konağa vardı. Muruzu kendinden önde gidiyordu. Kapıda kollarını bağlamış oturan Hacer Hanıma, Beyi sordu. Cevap vermedi, başıyla odayı gösterdi.

Bey, "Buyur, dedi Uso'ya... Uso oturmada, alına dikilmiş durdu. "Kötü bir haber mi vardır Uso? "Haberler kötüünün kötüsüdür Bey!.. "Bu kadar berabatsa durum ne demeye lafı gevelersin... Söyle! "Siz bendeni biliyorsunuz... Bey bozuldu,

DEVAM EDECEK

Temizleme: "Esas sorun bir bölgenin temizlendiği sonra temiz tutulabilmesidir. Bunun için de, aktif bir azınlığa ihtiyaç bulunur." Böyle diyor Galula ve onun teorileri bizim ülkemizde, Maraş'ta, Elazığ'da, Sivas'ta uygulanıyor. Başrolde ise MHP var.

Bir partinin kurulması

David Galula, "hiç bir kısıtlamaya tabii olmayan", "zalimce" önerileri için bir parti kurulmasını zorunlu görüyor: "Parti politikanın özelliği politikanın en fazla rol oynadığı ihtilal savaşlarında bir aletidir. Uygulanması için gerekli bir alete sahip olmadıkça müddetçe en iyi politika bile ayaklanmaları bastırma görevli olan kuvvetler için bir değer ifade etmeyecektir. "Kendi mahalli çevrelerinde doğan yeni liderler, soyutlanmış durumdadırlar. Bunlar, yalnız kendi çevrelerinde değil bütün ülke çapında mücadele eden güçlere karşı koymaktadırlar. Bu durumda asiler önemli bir politik avantaj bulundurmaktadırlar ve buna müsahama edilmemelidir. "Yeni liderlerin halk üzerindeki otoriteleri en fazla yönetsel bir görünüme sahiptir. Eğer yeni liderlerin etkinlikleri politik alana da uzatılmak isteniyorsa, bu da ancak parti yoluyla yapılabilir. "Yeni bir partinin kurulması, kurulacak olan partinin siyasi programının ne olacağı sorununu ortaya çıkarır. Ayaklanmaları bastırma görevli olan güçler, ne gibi siyasi reformların yapılması gerektiğine karar verdikten sonra böyle bir siyasi partinin kurulmasına izin vermeliyizdir. "Fakat barış zamanlarında hemen hemen bütün partiler-komünist partileri hariç-adayların eğilim ve yeteneklerini dikkate almadan partilerini geliştirmeyi hedef alırlar. Bir ülkede ayaklanma şartlarının bulunması ise, bu noktalarda çok daha dikkatli davranılması gerekir. "Ayaklanmaları bastırma görevli olan tarafın siyasi partisi, kendi mensuplarını çok dikkatli seçmelidir ve üyelerinin çoğluktan ziyade

Parti teorisi

İşte Galula'nın parti teorisi böyledir. Burjuva demokrasisinin, Marksizmin ve diğer akımların birer parti teorisi olduğu gibi, CIA'nın da bir parti teorisi var. Mr. Galula, geri kalan ülkelerde kendi halklarını karşı savaşan diktatörler için elverişli bir örgüt modeli ortaya atıyor. MHP'nin kuruluşu, desteklenmesi ve gelişmesi ise, bu teorinin somut bir örneğine dikkati çekecek kadar benziyor. Önce küçük bir liderler topluluğu yaratılmıştır. Bunlar, bir devrin liderinin ağzından "iti ite kırılmak" manıyla geliştirilmiştir. 12 Mart döneminde bu liderler "devrimci avı"nda ve "muhbirlik" görevlerinde sinanmış. Sonunda böyle bir duruma gelmişlerdir ki, devrimin güçlenmesiyle sahip oldukları herşeyi kaybedeceklerdir. Bu bakımından "devlet kuvvetlerinin yardımcılığı" görevini seve seve yaparlar. Tabii bu devlet kuvvetleri, bilinen tanınan kuvvetler değildir. Devlet içine sızmış ve 12 Marttan beri süregelen amaçlarını gizli türlü terketmeyen gizli güçlerdir.

Bu fotoğraf da Malatya'dan

Faşist iktidar için mezhep kavgaları körükle.

YARIN: Temizlik yöntemleri